

Poslankyně Helena Válková: Milé poslankyně, milí poslanci, kolegyně, kolegové, vzácní hosté, samozřejmě petenti obou petic. Všechny vás vítám na pokračování schůze našeho petičního výboru, který má jako další bod, kterého se právě začínáte zúčastňovat, veřejné slyšení ke dvěma peticím. Proč ke dvěma peticím? Mají společného jmenovatele: zdravé české lesy.

Petice, která nám dorazila jako první, je petice pod názvem „Zdravé a prosperující lesy“ - 15 849 podpisů. Jak víte, nebo nevíte, jakmile je to petice podepsaná více než deseti tisíci podpisy, petiční výbor k tomu právě pořádá veřejné slyšení. Petičním výborem byla přijata 14. listopadu 2018.

Další petice č. 52 „Za zákon pro zelené lesy Šumavy“ dorazila 19. prosince 2018, čili zhruba o měsíc později. Podpisů je tady 10 701. Čili i to stačí na projednání v rámci veřejného slyšení.

Pro ty z vás, kteří neznají proceduru veřejného slyšení, zopakují, že je to umožnění, abyste hlavně poslankyním a poslancům, kteří budou posléze hlasovat případné legislativní návrhy, umožnili seznámit se na půdě Poslanecké sněmovny s vašimi názory a argumenty, aby se jim potom lépe rozhodovalo. Záleží na tom, jaké argumenty zvolíte, jak budete vystupovat. Co je nutné vždycky zachovat s ohledem obzvláště na časovou dispozici, kterou máme možnost využít, je limit pro příspěvky. Vždycky dávám příklad, že v jiných zahraničních parlamentních institucích mají vystupující k dispozici dvě až tři minuty. K tomu jsme se tady v České republice nedopracovali, ale v rámci diskuzních příspěvků bych vás chtěla požádat, abyste se opravdu do těch dvou, maximálně tří minut omezili. Pokud jde o vlastní zástupce petentů, kteří budou podporovat jejich argumentaci, tam do těch pěti minut. V případě, že půjde o příspěvek, který je klíčový a prezentovaný i powerpointovou prezentací, maximum může být do deseti minut. S ohledem na to, že nevím, kolik jich bude, se může stát, že po vyčerpání poloviny času časový interval zkrátíme a zkrátíme i možnost vystupovat na deset minut.

Protože časové pořadí je pro nás z hlediska spravedlivosti pořadí petic rozhodující, jako první projednáme petici „Zdravé a prosperující lesy“.

V této souvislosti a nejenom s touto peticí chci uvítat hejtmány, kteří se osobně účastní. Je to paní hejtmanka za Jihočeský kraj Ivana Stráská a pan hejtman Jiří Běhounek za Kraj Vysočina, kromě toho zástupci, které jsme pozvali za jednotlivé resorty a kteří, pokud se sám ministr nemohl zúčastnit, poslali své náměstky. Poprosím je potom, aby se představili, až budou vystupovat za Ministerstvo zemědělství, životní prostředí. Pozvali jsme i zástupce Správy Národního parku Šumava, Lesů České republiky, Svazu šumavských obcí. Nechci pominout další. Máme tady seznam institucí, které se zúčastnily, a myslím, že bude dobré, když vždycky ten, kdo bude hovořit v diskusi, se kromě svého jména představí i institucí, kterou zastupuje, nebo jenom řekne, že je to občan nebo občanka, kteří mají zájem o tuto problematiku, pak instituce nemusí být rozhodující, rozhodující jsou tady vždycky argumenty.

Zahajuji tedy veřejné slyšení k petici č. 46 z roku 2018 „Zdravé a prosperující lesy“. Pan zpravodaj Stanislav Blaha se ujme slova a tuto petici uvede. Potom vystoupí zástupci petentů.

Poslanec Stanislav Blaha: Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně a kolegové, vážení zástupci petentů, vážení hosté, dovoluji mi vyjádřit se k petici č. 46, kde jsem zpravodajem.

Petenti, kterých je 15 849, v ní požadují, aby stát vlastníkům lesů pomohl zvládnout kůrovcovou kalamitu. Mimo jiné vyzývají českou vládu, aby vyčlenila finanční prostředky ze státního rozpočtu na řešení této situace. Petici „Zdravé a prosperující lesy pro příští generace“ jsem přebíral v listopadu. Za sebe jsem při setkání slíbil petentům pomoci. Společně s nimi jsem následně připravil a podal návrh na přesun prostředků ve státním rozpočtu, který by zvýšil výdaje kapitoly Ministerstva zemědělství v ukazatelích lesního hospodářství, a pomohl tak řešení kritické situace. Tento návrh byl při hlasování bohužel zamítnut. Zasaženým soukromým a obecným lesním majetkům přitom hrozí nejen ekologická, ale i ekonomická devastace. Jsem si vědom toho, že záležitosti lesního hospodářství nejsou expertízou každého z nás a částka, která by mohla pomoci, patrně nebude nejnižší.

Zároveň bych chtěl ještě jednou připomenout, že pod petiči č. 46 je více než patnáct tisíc podpisů. Petiční výbor má přitom povinnost vyslechnout pisatele nebo zástupce petičního výboru petice, pokud ji podpořilo nejméně deset tisíc petentů podle usnesení zásad pro vyřizování petic.

Navrhuji proto vzhledem ke všem zmíněným důvodům, abychom dnes na veřejném slyšení vyslechli zástupce petentů, a v závěru samotné rozpravy chci načíst návrh usnesení, který všichni členové petičního výboru dostali v elektronické formě. Děkuji.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji za stručný, nicméně dostatečný úvod k projednání této petice. A nyní bych poprosila zástupce petentů, to je paní Marie Růžková, kterou tady vítám a předávám jí slovo.

Paní Marie Růžková: Dobrý den.

Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážené dámy a pánové, milí hosté, co bylo důvodem petice „Zdravé a prosperující lesy i pro příští generace“. Byla to nespokojenost majitelů lesů a lesníků s řešením dopadů sucha a kůrovcové kalamity na naše lesní majetky. Není to ale problém jenom nás, je to problém celé společnosti. Je potřeba si uvědomit, že když nebudeme mít lesy, nebudeme mít vodu. Možná že ještě dnes to mnoha lidem nedochází, možná si říkáte, že problém je daleko, nás se to netýká, ale je tomu skutečně tak. A až ten problém dorazí i do našeho největšího města, to už bude skutečně pozdě. My jsme nespokojeni s tím, jak se k tomu stát postavil, protože kůrovcová kalamita tady nevznikla ze dne na den. Naše návrhy, u

kterých bychom chtěli, aby se jimi stát zabýval, jak tedy vláda, tak Parlament, jsme sepsali do návrhu usnesení a žádáme, aby se tím vláda odpovědně zabývala.

Ponechala bych rozbor argumentů a odborných záležitostí na našich odbornících. Ráda bych požádala o slovo nejprve pana Ing. Františka Kučera, předsedu SVOL, to je Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů, který k této problematice vystoupí jako první.

Poslankyně Helena Válková: Uděluji vám slovo. Říkala jsem, že budu respektovat návrh petentů, takže prosím. Jste současně už i představený, takže můžete přímo in medias res, čili k věci.

Pan František Kučera: Dobrý den, vážené poslankyně, vážení poslanci, vážení významní hosté.

Jak tady bylo řečeno, zastupuji Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů, což je dneska seskupení, ve kterém jsou v České republice sdružené jak soukromé lesy, tak lesy měst a obcí. V letošním roce k nám přistoupily i lesy církevní. Naši členové hospodaří celkem na 20 % výměry všech lesů v České republice. Je to více než půl miliónu hektarů, takže si myslím, že to je velice významný subjekt.

Jak tady říkala paní Ing. Růžková, na to, že je tady sucho, upozorňujeme už od roku 2014, kdy na podzim začalo na Moravě chřadnutí smrků. Začala se šířit kůrovcová kalamita, která v té první fázi nebyla zastavena, a dneska je kůrovec rozšířen na Vysočině a v dalších krajích republiky. Je před námi skutečně ekologická katastrofa. Jestliže je tady zasažena, dneska odhadujeme, jedna třetina lesů v republice, v letošním roce to může být a asi bude daleko víc, protože v loňském roce byly tři gradace kůrovce a letos podle vývoje počasí situace může být daleko, daleko horší.

My jsme už od roku 2015 volali po nějaké pomoci státu, dva roky se téměř nic nedělo, až potom jsme spustili na konci roku 2017 mediální kampaň a Ministerstvo zemědělství tehdy zareagovalo v lednu 2018 tím, že tehdejší ministr Melek svolal první kulatý stůl, kde se sešli zástupci různých rezortů, zástupci vlastníků lesů, státních lesů, různých státních organizací, zástupci krajů a tam jsme si vytkli některé oblasti – bylo asi šest, sedm hlavních oblastí, ve kterých by mělo Ministerstvo zemědělství a další rezorty něco konat. Během loňského roku se konaly ještě tři takovéto kulaté stoly. Minulý týden 13. února proběhl první kulatý stůl v letošním roce. Většina účastníků konstatovala, že za ten rok se toho mnoho neudálo.

Naším hlavním problémem je, jak tady bylo také v úvodu řečeno, finanční podpora státu. Když vznikal rozpočet Ministerstva zemědělství na letošní rok, tak jsme samozřejmě hned v létě zjišťovali, kolik dá Ministerstvo zemědělství finančních prostředků do lesního hospodářství na podporu vlastníků lesů.

V kapitole Ministerstva zemědělství Lesnictví bylo 621 mil., což bylo ještě o 30 mil. méně než rok předtím. Takže podle našeho názoru to byl absolutní nedostatek finančních prostředků. To jsou finanční prostředky, které jsou každoročně určeny na výsadbu melioračních zpevňujících dřevin, na výchovu porostů - to jsou ty stabilní porosty. Po řadě jednání s panem ministrem, i s paní ministryní financí ve finančním výboru jsme dostali od pana ministra Tomana příslib, že tu částku v kapitole Lesnictví navýší na 1 mld. 150 mil. Ale to jsou peníze na příspěvky na hospodaření v lesích, ale u vlastníků lesů dochází k ohromné ekonomické ztrátě tím, že se snížilo zpeněžení. Abyste byli informováni, zhruba před rokem byla pilařská kulatina na trhu prodávána za 2 200 korun, dneska je to nějakých 900 korun. Cena vlákniny poklesla z 1 100 korun za metr krychlový na 500 korun. A náklady na výrobu jednoho krychlového metru dřeva se pohybují přes 400 korun. To je ohromný ekonomický propad a nestátní vlastníci lesů většinou nemají žádný jiný příjem než z prodeje dřeva a prodej dřeva zkolaboval. Dneska prodat dřevo je ohromný problém. Kdo jedete kamkoliv po silnici kolem lesů, tak vidíte, že všude jsou skládky dřeva, dřevo tam hnije a je obtížné ho prodat. A hlavně, kdo nemá nějaké trvalé obchodní vztahy, nemá šanci dřevo prodat.

Takže pro vlastníky lesů nastává ještě ekonomická krize a dopady budou hrozné, protože jestliže vlastník lesa v loňském roce hospodařil na nule a měl takovou ohromnou ztrátu ze zpeněžení, tak v letošním roce potřebuje za prvé nakoupit sadební materiál, zaplatit pěstební práce, zasadit stromky a v řadě případů je oplotit a vychovávat. Dneska je situace taková, že drobní vlastníci si uvědomují, že nebudou prostě schopni les finančně utáhnout, takže třeba na Vysočině už dochází k velkému prodeji lesů pod cenou. A samozřejmě další a další dopady u větších majetků. Žádali jsme stát o pomoc. První požadavek bylo to, co tady říkal pan poslanec Blaha, přednesení poslaneckého návrhu na 5 mld. 800 mil., bohužel tento návrh neprošel. Udělali jsme nějaké další kalkulace a žádáme pana ministra zemědělství a vládu o to, aby vlastníků lesa v letošním roce dala minimálně 3 mld. korun na to, aby jim byla vyrovnána ztráta ze zpeněžení a aby nedošlo k jejich úplnému ekonomickému krachu.

Já vím, že veřejnost toto tak nevnímá, ale to, co tady říkala paní tajemnice, dneska si lidi vůbec neuvědomují, co se v přírodě děje. Ale kdo jste vnímaví a jezdíte pravidelně určitými místy, tak vidíte, že týden za týdnem tam přibývá suchých stromů. A dneska i v řadě zelených stromů kůrovec už je, takže se objeví první slunečné dny, začne první rojení a odejdou další tisíce a tisíce stromů. Takže tady skutečně bude ekologická katastrofa a lidé z měst si teprve uvědomí, až půjdou do lesa, že tam les vlastně není, že nemají kam jít na houby a sbírat lesní plody. A co tady bylo řečeno, strašně důležité je, že dneska řada měst a obcí má zdroje pitné vody právě v lese.

Takže znovu žádám naši vládu, naše státní orgány o naléhavou pomoc vlastníků lesů. Děkuji. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Poprosím tedy opět dalšího, kdo se hlásí do diskuse, aby se představil.

Paní Marie Růžková: Mohla bych, paní předsedkyně, požádat o dalšího z našich odborníků? Poprosila bych pana doktora Jiřího Běhounka, hejtmana Kraje Vysočina, jestli by mohl hovořit.

Poslankyně Helena Válková: Pane hejtmane, máte slovo. Jinak samozřejmě vždycky poté, co zástupci petentů vystoupí, první, kdo se mohou zeptat, jsou poslankyně a poslanci petičního výboru i další poslanci a potom všichni zúčastnění. Čili teď je ta část, kdy se prezentují argumenty ve prospěch petice. Pane hejtmane, máte slovo.

Pan Jiří Běhounek: Vážená paní předsedkyně, vážení kolegové poslanci, ostatní návštěvníci, budu velice krátký, protože odborníkům říkat, že na Vysočině je 44 000 vlastníků lesů a z toho přes 30 000 jsou lesy do 1 ha, nemá cenu.

Já si myslím, že tady je skutečně jednoznačně třeba říci, že si neuvědomujeme rozsah mimořádné situace a katastrofy. Jestliže se s tím skutečně nezačne něco dělat, tak voda opravdu nebude. Z Vysočiny to teče všechno pryč. Já se tomu věnuji celou dobu, diskutujeme to. 18. května 2018 byla u nás na výjezdním zasedání původní vláda a já jsem je tenkrát vzal na dvě věci – na Želivku, i když neleží na Vysočině, ale z Vysočiny je zásobována, a tím pádem Praha – a potom do lesa a na atomku. Řekl jsem tam tenkrát panu premiérovi, že si musí připravit 5 mld., protože bez toho to nezvládneme – 18. května. Bylo na mě koukáno, že jsem příliš nenasytý a že toho chci moc, ale já chci podpořit všechny argumenty, které tady zaznívají a samozřejmě kolegy poslance poprosit i při jednání Sněmovny, abychom to vnímali jako skutečně obrovskou katastrofu, kterou pokud nezastavíme, nebo nezačneme alespoň trochu omezovat, tak se nedostaneme dál.

My jsme jako Asociace krajů 6. prosince jednali s panem ministrem zemědělství. Tam se přihlásily všechny kraje, že jsou připraveny nějakým způsobem i ze svých rozpočtů podpořit významně snahu o zalesnění, školky a desítky dalších věcí, které tady technicky nebudou řešit. Ale bez toho, že první krok udělá stát, nemůžeme platit ztrátu vlastníkům, nemůžeme platit záležitosti, které jsou, ale Kraj Vysočina, jenom proto, abyste věděli, má připraveny prostředky z rezervy, které by byl ochoten uvolnit do výše 100 mil. korun. A vlastníci na to, jaké budou kroky státu, čekají. Pan náměstek Mlynář ví, že se snažíme to provázat, ale samozřejmě podpora zemědělského a petičního výboru a poslanců ve Sněmovně bude velmi důležitá.

Já vás o to skutečně prosím. Děkuji.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Takže z pěti zástupců promluvili ve prospěch petice dva. Nyní ještě další tři.

Paní Marie Růžková: Prosila bych umožnit vystoupení panu Ing. Richardu Podstatzkému-Thonsern, který je předsedou Komory soukromých lesů a sám je majitelem lesů právě v jedné z nejpostiženějších lokalit.

Poslankyně Helena Válková: Máte slovo, pane inženýre.

Pan Richard Podstatzký-Thonsern: Děkuji za slovo.

Vážené dámy a pánové, jmenuji se Richard Podstatzký a vystupuji zde za SVOL – Komoru soukromých lesů. Promlouvám k vám za tři sta tisíc soukromých vlastníků lesů v České republice. U těchto nestátních vlastníků, kteří mají převážně jehličnaté lesy, jde doslova o boj o přežití, o přežití firmy i jejich zaměstnanců, o udržení majetku před naprostým krachem a záchranu lesů, které chřadnou a ztrácí funkce ekologické stability krajiny. Drobní vlastníci lesů se dostávají do situace, kdy jejich kůrovcové dřevo je neprodejné, nemají už další peníze na kácení kůrovcové dřevní hmoty a nemají tak ani peníze na obnovu jejich lesa a výsadbu nových sazenic. Z této kritické situace vidí mnozí vlastníci jen jediné východisko, a to je panický prodej jejich lesa, lesa, který byl předáván z generace na generaci, z otce na syna. Lidé na venkově mají vztah k půdě, ke svému poli i lesu. Je to krajina, ve které žijí, je to les, do kterého chodí se svými dětmi. Je to vztah člověka ke krajině, který byl v mnohých rodinách v 50. letech minulého století přetřán a po sametové revoluci znovu nalezen. Tito lidé mají úctu ke svému rodinnému majetku, který jejich předci budovali. Bohužel nyní začínají toto rodinné stříbro prodávat, protože sucho a brouk jim jejich lesy zničil.

Pokud chce naše společnost udržet zdravý a prosperující venkov, pokud chce udržet život na vesnicích, pokud nechce znovu zažít lhostejnost a neúctu k soukromému majetku, musí stát vlastníky lesů podpořit. Budete tím podporovat zdravou přírodu, zdravé lesy a jejich obnovu. Výjimečná situace vyžaduje výjimečné opatření. Pokud to vláda nepochopí, tak jsou jí její občané a příroda lhostejní. Vláda říká, že je tu pro všechny občany, tak tu, prosím, buďte i pro nás a pro lesy a vyslyšte naše volání o pomoc.

Požadujeme navýšení rozpočtu Ministerstva zemědělství na příští roky o peníze jasně určené na boj s kůrovcovou kalamitou. Požadujeme finanční podporu v podobě dotace kompenzace ztrát suchem a kůrovcovou kalamitou. Na finanční krytí této dotace požadujeme, aby vláda neprodleně vyčlenila prostředky ve výši 3 mld. korun na rok 2019. Žádáme, aby Ministerstvo zemědělství vyplatilo nestátním vlastníků lesů kompenzace za ztrátu způsobenou suchem i zpětně za rok 2017

a 2018. Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů podalo návrh na konkrétní výši sazbu u této dotace, a to 567 korun za kubík nahodilé jehličnaté těžby. Tato částka je rozdílem mezi náklady na pěstování lesa do věku čtyřiceti let porostu a průměrnou cenou jehličnatého dřeva nastojato.

V říjnu loňského roku jsme iniciovali vznik petice „Zdravé a prosperující lesy“.

Dva nejdůležitější požadavky této petice na vládu i Parlament byly:

1. přijímat taková opatření pro řešení kůrovcové kalamity, která budou pro vlastníky lesů uchopitelná, dosažitelná a efektivní,
2. vyčlenit dostatečné finanční prostředky ve státním rozpočtu České republiky a pomoci vlastníkům lesa překlenout aktuální složitou ekonomickou, sociální i ekologickou situaci.

Tuto naši petici podepsalo během čtyř týdnů přes patnáct tisíc občanů. Předáním této petice vyzýváme politiky napříč politickým spektrem a na všech úrovních od měst a obcí přes krajské úřady, Parlament i vládu, aby intenzivněji řešili apokalyptickou kalamitu, kterou bude v tomto roce zasažena celá Česká republika. Apeluji na vaši zodpovědnost vůči budoucím generacím, ať nezůstane jen u prázdných frází o ochraně životního prostředí, ale ať zodpovědní politici finančně podpoří hospodaření v soukromých lesích.

Vážení občané, naše společnost byla zvyklá lesy brát jako samozřejmost a všichni jen užívali jejich nenahraditelné funkce. Nyní se mince obrátila. Nastal čas lesům oplatit, co nám po staletí přinášely a finančně je podpořit. Jsme připraveni lesy zachránit, ale potřebujeme vaši podporu.

Děkuji všem, kteří již pomáháte, a děkuji za pozornost. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Děkuji vám za velmi výstižné a působivé vyjádření. Poprosila bych dalšího z vašich petentů, aby vystoupil.

Paní Marie Růžková: Prosím tedy, paní předsedkyně, aby mohl vystoupit Ing. Jiří Svoboda, ředitel Lesního družstva obcí v Příbyslavi.

Poslankyně Helena Válková: Pane inženýre, máte slovo.

Pan Jiří Svoboda: Děkuji za slovo. Dobré odpoledne, vážená paní předsedající, vážení poslanci, poslankyně, vážení hosté.

Mnohé už tady bylo řečeno. Já si myslím, že by nebylo úplně od věci, abych tady řekl několik čísel, která vyjadřují stav lesů v České republice, i když je to trošku nezáživné. V běžném mírovém roce se v České republice těžilo 18 tis. metrů krychlových dříví, zhruba 6 mil. kubíků dřeva se vyvezlo do zahraničí a asi 12 mil. bylo zpracováno. Odhady na letošní rok se různí,

odhaduje se, že bude 30 až 40 mil. kubíků kůrovcového dříví, to je více než dvojnásobek. Kalamita v okolních zemích samozřejmě zabrání tomu, aby objemy, které byly v minulosti vyváženy, zase vyvezeny byly. Co se vlastně stane s tím dřívím, které je tím přebytkem? Patrně ho nepůjde ani vytěžit, protože kapacity těžební, přibližovací a odvozní umí vytěžit zhruba 25 mil. kubíků a ten zbytek buď zůstane stát, nebo bude možná někde ležet, bude neprodejný a prohloubí ekonomický propad vlastníků, kteří již dneska prodávají dříví za cenu, která je zlomkem cen v minulosti. Kde je ta hranice, o které tady mluvíme, že vlastníci mohou přežít? Ta hranice se nachází někde okolo tisíce korun za průměrný prodaný kubík dřeva. Pokud se dostaneme pod tento limit, nedokážeme si vydělat na režie, nedokážeme si vydělat na pěstební činnost. A co se stane? Samozřejmě přestaneme mít sílu hospodařit na našem majetku, přestaneme zalesňovat holiny, které vznikají nahodilými těžbami, a to si myslím, že je věc, kterou si prostě teď nemůžeme dovolit.

Myslím si tedy, že je třeba se vši vážností vidět stav lesů z ekonomické stránky, samozřejmě ekologická katastrofa je možná ještě v této chvíli někde skryta, ale ten ekonomický kolaps vlastníků je za dveřmi a je třeba mu samozřejmě zabránit. Proto vás vyzýváme, abyste tento problém řešili se vši vážností a nepovažovali naše argumenty za křik nějakých nespokojenců. Jedná se skutečně o velmi vážnou situaci, která nesnese odkladu a jestliže to nezvládneme v letošním roce, pak už bude pravděpodobně pozdě. Děkuji.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji za další vystoupení. Poslední v pořadí.

Paní Marie Růžková: Poprosila bych, zda je tedy možné, aby vystoupil pan Radomír Charvát, jednatel a lesmistr Lesního družstva Vysoké Chvojno.

Pan Radomír Charvát: Vážená paní předsedající, vážené dámy, vážení pánové, dovoluji mi, abych i já přispěl troškou do mlýna k mnoha věcem, které tady už třeba zazněly.

V minulosti, a dá se říct, že možná i doteď, politické orgány a orgány zodpovědné za chod této republiky lesní hospodářství posuzovaly pouze podle podílu výkonu tohoto odvětví na hospodářském výsledku, na hrubém domácím produktu. S tím, že dosahujeme asi 1 %, jsme nezajímaví. Ostatní funkce lesů naprosto zanikají, málo se publikuje o tom, že lesy jsou nejvýznamnějším zdrojem vázání uhlíku, že jsou jedním z nejvýznamnějších zdrojů v zachycování vody a tak dále. Při rekreačním využívání lesů mluvíme pouze o houbách, to je tak maximálně, co městského člověka zajímá. Situace, jak ji popsali kolegové, je naprosto vážná a nemůžu si, prosím, odpustit přirovnání, že v roce 2017 jsme slavnostně slavili dvacet pět let od transformace státních lesů. Od mnohých řečníků jsme slyšeli slova, jak jsou teď lesy v nejlepší kondici za sto let a ejhle

rok poté jsme hovořili o katastrofální situaci, o apokalyptické situaci a tak dále. Přitom už od roku 2014 – 2015 jsme věděli, že strašák kůrovce a odumírání smrků existuje.

Já bych se chtěl ještě zmínit o jednom rozdílu, který panuje mezi námi a štědře dotovanými zemědělci. Neurodí-li se z důvodu sucha zemědělcům, přijde zdražení dané komodity, protože jí je nedostatek. Nám naopak množství komodity suchem nastoupá, my neprodáme a cena jde dolů. Odhad škod, který provedl předseda Komory soudních znalců pan Ing. Zádrapa v lesním hospodářství za rok 2018, se počítá na 15 mld. korun plus 3 mld. korun na předčasné mýcení některých porostů. Do budoucna budou nároky kladené na vlastníky lesů, aby tuto apokalypsu napravili, značné a skutečně bez pomoci vlády a patřičných činitelů si nepomůžeme. Víím, že v minulosti byly kalamity, které postihovaly Českou republiku, též obřího charakteru a možná byly ve svém dopadu ještě větší, než je zatím kůrovcová kalamita. Ale úloha státu zde byla naprosto jiná. Ve 20. letech minulého století celou republiku zachvátila mnišková kalamita a potom ke konci 20. let velké větrné kalamity. V této době vlastnictví lesů ve vlastnictví státu bylo naprosto diametrálně odlišné, než je dnes, bylo daleko menší. Přesto stát konal, školní děti sbíraly motýly bekyně, armáda zapůjčila letadla bezplatně na postřiky, po provedených pracích po polomech byli nasazeni nezaměstnaní na úpravu pasek a toto je memento, že když to srovnávám s tím, co dneska současná politická reprezentace koná v této době, tak mě trochu mrazí.

Řekl bych, že i nepřítomnost obou pánů ministrů, protože máme v České republice evropský unikát, že nad státní správou lesů jsou nad námi dvě ministerstva plus ještě Ministerstvo obrany nad vojenskými lesy, ukazuje, že se nikdo nedostavil. U kulatých stolů páni ministři v poslední době chybí. Je vidět, že se nechávají reprezentovat, páni náměstkové prominou, až druhou garniturou. Je to trošičku smutné.

Jak se teď vlastně liší tato doba od doby minulé kromě přístupu státu ve 20. letech minulého století? Ti lesníci stihli všechno dát do pořádku. Dnes se hovoří, že po kůrovcové kalamitě bude zhruba 100 tis. ha holin. Po mniškové kalamitě, která zasáhla 800 tis. ha lesů, bylo 400 tis. ha holin. Naši předkové všechny lesy dali do pořádku, klobouk dolů, můžeme mít někde výtky k nevhodné skladbě a tak dále, ale z hlediska fungování lesa jako takového učinili všechno. A proč měli svoji práci jednodušší? Kromě toho, že měli velké pochopení státu, nikdo neodborný se jim do jejich práce nemíchal. Každá doba, každá katastrofa zároveň plodí určité příležitosti. Největší příležitost teď máme my jako zástupci vlastníků lesů, a to dokázat společnosti, že umíme bojovat. My bojovat chceme, potřebujeme ale nástroje, a jsou to nástroje finanční. Další věci, které potřebujeme, aby se nám do našeho řemesla nepletli lidé, kteří nejsou zatíženi patřičnou odborností a zejména nejsou zatíženi za rady, které nám udělují a nejsou odpovědní za výsledky těchto hraběcích rad, které nám dávají. Jedině vlastníci lesů jsou oprávněni na svém majetku udělat chybu. Nikdo jiný nemá právo do jejich hospodaření hovořit. A další, kdo tady má v této době obrovskou příležitost, je politická

reprezentace. Pokud v dohledné době okamžitě nezaujme opatření, která ve své petici požadujeme, může se stát, že to bude politická reprezentace, u které bude napsáno: tato politická reprezentace zapříčinila konec lesů v Čechách a zavinila posun subtropického pásma k Praze.

Děkuji za pozornost. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Já samozřejmě také děkuji za argumenty, které jsme tady slyšeli, které jsou určitě nabitě emocí a obavou o naše lesy a které teď bude následovat vystoupení těch, kteří reprezentují dotčená ministerstva, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí. Dovolím si jenom uvést na správnou míru, ona to není v tom pravém smyslu slova druhá garnitura, protože náměstci, kteří zde vystoupí, se naopak touto problematikou zabývají a můžu vám jako bývalá ministryně říct, že někdy toho ten ministr ví mnohem méně, protože musí znát úplně všechno, takže možná bude ku prospěchu věci, že poslali své odborníky, zástupce.

Takže bych poprosila, kdo se ujme slova za Ministerstvo zemědělství nebo za Ministerstvo životního prostředí, aby se představil a vystoupil.

Pan Patrik Mlynář: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, páni poslanci, vážení hosté, moje jméno je Patrik Mlynář a jsem náměstkem ministra zemědělství pro řízení sekce lesního hospodářství.

My tuto tematiku nebereme na lehkou váhu. To, že tady není pan ministr Toman, je opravdu z vážných pracovních důvodů. Není to proto, že si myslí, že toto téma zapadá mezi škatulku těch méně významných. Samotná petice a petenti hovořili zejména o ekonomických opatřeních a požadavcích vůči vládě a vůči Ministerstvu zemědělství. Já v krátkosti popíšu veškerá opatření, která zejména v podporách a ekonomice vůči vlastníkům činíme a budeme činit v letošním roce. Nechci hovořit pouze o ekonomice, ale i legislativě, která je také důležitá. Přece jenom jsme na půdě zákonodárců, tak je třeba tady hovořit o nutných legislativních změnách.

Pokud se bavíme o mimořádné situaci, je to tak, čelíme mimořádné situaci v rámci ekologické katastrofy a ekonomické krizi u vlastníků a správců lesů bez rozdílu velikosti, bez rozdílu vlastnictví, ať je to v tuto chvíli státní nebo nestátní vlastník. Je třeba vnímat, že kůrovcové těžby významně rostou – až dvojnásobně oproti loňskému roku. V letošním roce se očekává další růst a těžební kapacity jsou omezené. Je zde omezený počet lidských zdrojů, strojů a samozřejmě vlastníkům chybí prostředky nutné zejména na obnovu lesů a na zalesnění. Toto si samozřejmě uvědomujeme. A důkazem toho, že si to uvědomujeme, je, že i národní příspěvky, o kterých tady bylo hovořeno, jsme od listopadu loňského roku zvedli na částku, která byla zmiňovaná: 1,15 mld. korun. Ta částka je opravdu vyčleněna v kapitole Ministerstva zemědělství. Zde musím zástupci SVOL opravdu potvrdit slova pana ministra. Toto jsme řekli několikrát i veřejně. V letošním roce

proplatíme veškeré žádosti, které jsou limitovány částkou od 1,15 mld. korun. Ani v loňském roce jsme nebyli nečinní, proplatili jsme také sto procent požadavků vůči jednotlivým krajům a krajským vlastníkům. To znamená, částka 744 mil. byla proplacena v loňském roce. V tom letošním budeme proplácet dvoukolově. Zástupci vlastníků o tom ví, protože je s nimi jednáno pravidelně, ať už jsou to celostátní konference nebo jednání jednotlivých komor, to znamená, už v průběhu jara budou propláceny první prostředky v rámci navýšení těchto podpor.

Neříkáme, ani já to neříkám, že tyto peníze řeší současnou kalamitu, která není pouze kůrovcová, ale i odbytová. I my vnímáme, že vlastníkům lesů ubývají prostředky v rámci zpeněžení dřeva a že nemají dostatečné prostředky pro jejich obnovu. To znamená, že i my chceme vytvořit ten nový dotační mimořádný kompenzační model a podporu, o kterých tady bylo hovořeno, což je vlastně hlavní částí petice, která směřuje vůči politikům a vůči vládě. To znamená, že my o této podpoře nejen hovoříme, ale už na ní pracujeme, aby byl do příštího měsíce připraven konkrétní program této kompenzace vůči suchu, a s tímto programem si půjdeme na vládu říci o částku, která zde byla zmiňována, cca okolo 3 mld. korun. To znamená, že vedle pravidelných příspěvků, kdy se tyto prostředky systémově navyšují, vnímáme situaci jako vážnou a o tyto peníze nad rámec běžných příspěvků si půjdeme říct. To jsou ty 3 mld. korun, které jsou tady zmiňovány. A my vnímáme, že vlastníci by tyto peníze měli dostávat po dobu kalamity a po dobu ekonomické krize, která u vlastníků a správců v tuto chvíli je. Máme to posvěceno i v rámci Evropské komise, kdy máme k dispozici vodítka, kdy v rámci boje proti různým abiotickým a biotickým činitelům může být takováto podpora uznána jako veřejná. Takže tolik k ekonomice.

Je třeba vnímat, že i v loňském roce jsme poupravovali evropské zdroje, evropské peníze v rámci programu rozvoje venkova, kdy jsme prostředky směřovali i do lesnické techniky, do míst, která jsme v minulosti nedotovali v rámci těchto prostředků. I PGRLF, což je naše rezortní organizace, vyčlenila prostředky na programy, kterých se mohli účastnit i zástupci lesnicko-dřevařského sektoru. V letošním roce budou vypsána samostatná kola pro lesnické subjekty, kde budou vyčleněny prostředky pro provozní a investiční úvěry se zajímavou podporou státu. To znamená, že zde je třeba vnímat, že nad rámec běžného zvyšování prostředků, které nesouvisí s mimořádnou situací, chceme v letošním roce vlastníkům a správcům mimořádné prostředky poskytnout. Toto zástupci SVOL vědí, protože jsou přizváni k řadě expertních jednání, kterých se účastní. A tato jednání, si myslím, jsou konstruktivní a férová.

Vedle toho je třeba zmínit legislativu. Bavíme se o tom, že je třeba v rámci hospodaření uvolnit vlastníkům a správcům ruce zejména v kalamitních místech, kdy jsou dneska nuceni činit řadu opatření v rámci lesního zákona a lesních podzákoných předpisů, jako jsou vyhlášky. Tam připravujeme takzvanou rajonizaci, to znamená uvolnění rukou vlastníkům a správcům lesů, kdy očekáváme, že poslanecká novela lesního zákona, která by měla být projednávána na další schůzi a

předpokládáme, že i v prvním čtení schválená, by měla nabýt účinnosti před dubnem. To znamená, že v průběhu dubna tato mimořádná rozhodnutí vydáme a uvolníme vlastníkům ruce ve vztahu k zalesňování, k přenosu sadebního materiálu, k době odložení zalesnění a k zajištění lesních porostů, ale také ve vztahu k ponechání sterilních souší po nějakou dobu na místě bez nutnosti je těžít a být atakován možnými pokutami dozorových organizací, ať už Státní správy lesů, a nebo případně jiných organizací typu životního prostředí.

I toto je věc, o které vlastníci lesů vědí, zástupci SVOL to také vědí. Bylo přislíbeno rozhodnutí o rajonizaci v rozsahu rajonizace nastavené managementem podle lesního zákona. O tom s nimi bude diskuse dříve, než bude rozhodnutí vydáno, aby nebyl nikdo překvapen. To znamená jak ekonomika, tak legislativa, která je také důležitá, je součástí hlavního balíčku pro letošní rok. My jako rezort komunikujeme i s ostatními rezorty, jak v rámci kalamitní situace některé věci řešit. Ministerstvo dopravy by mělo otevřít navýšení balíčku pro opravy místních komunikací, kdy starostové obcí jsou naštvaní, že dopravy kalamitního dříví poškozují komunikace a nemají prostředky na jejich opravy a údržbu. To je jedna věc, která půjde v brzké době na vládu, o navýšení této obálky vůči nejvýše postiženým regionům. Ministerstvo průmyslu a obchodu by mělo více otevírat svoje operační programy na inovace i vůči středním a menším podnikům, které by mohly zpracovávat dříví, které je dneska nadbytečné. Zároveň se bavíme o energetickém využití rozštěpkované hmoty nejenom v síle do sedmi centimetrů, ale i silnější, abychom více uvolnili ruce vlastníkům lesů z hlediska odbytu.

To znamená, že za rezort bojujeme vůči kalamitě nejenom v rámci věcí, které máme ve své gesci v rámci našeho předpisu, kompetenčního zákona, ale snažíme se o těchto věcech s ostatními kolegy komunikovat i mezirezortně. Ale za mě: situace je vážná, za mimořádnou ji pokládáme, nejen já, ale i pan ministr. Pan ministr si o tyto částky, o kterých se dneska bavíme, půjde říct na základě jasně stanoveného programu, kde částka bude zdůvodněna a dobře vypočtena. Děkuji.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji za velmi jasné vyjádření. Myslím si, že petenti teď, neříkám, že mohou být spokojeni, ale minimálně s tím, že pan náměstek byl velmi konkrétní. Poprosím dalšího zástupce Ministerstva životního prostředí.

Pan Vladimír Dolejský: Vážená paní předsedkyně, děkuji za slovo, děkuji za pozvání. Vážené paní poslankyně, poslanci, dámy a pánové, jmenuji se Vladimír Dolejský. Jsem náměstek ministra životního prostředí, sekce ochrany přírody a krajiny.

Dovolte, abych řekl, že i Ministerstvo životního prostředí si uvědomuje současný stav lesních porostů na území České republiky, včetně ekonomických a ekologických dopadů, i vliv tohoto problému na nestátní vlastníky lesů. Přestože problematika lesního hospodaření nespadá

primárně do působnosti Ministerstva životního prostředí, tedy ministerstvo vykonává pouze takzvaný vrchní státní dozor a potom je tedy kompetentní na území národních parků, což jsou 3 % ze všech lesů v České republice, vážnost situace si nepochybně ministerstvo uvědomuje.

S ohledem na kompetence a s ohledem na další rozsáhlou debatu bude můj příspěvek adekvátně rozsáhlý a obsažný. Dovolte tedy konstatovat pouze tolik, že všechna navržená opatření uvedená v petici považuje Ministerstvo životního prostředí za prospěšná a je připraveno je podpořit. Jsme přesvědčeni, že k řešení dané problematiky přispívá Ministerstvo životního prostředí v rámci svých možností, například prostřednictvím mezirezortních připomínkových řízení, k nimž jsme zváni, tedy k nově připravovaným právním předpisům, a daná problematika je řešena na mezirezortní úrovni, či na úrovni vlády České republiky.

Ministerstvo životního prostředí věří, že přes současnou situaci se podaří zachovat lesní porosty, které budou naplňovat všechny uvedené funkce. V případě rozpadu smrčín v některých oblastech se podaří vypěstovat odolné lesní porosty, které budou v dlouhodobém měřítku naplňovat tato kritéria ještě lépe. Je však současně jaksi nutné změnit z našeho pohledu přístup k lesnímu hospodaření a neopakovat některé chyby, které vedle klimatické změny značně přispěly k současné situaci. Máme tím na mysli zvláště zakládání monokultur smrku v minulosti na převážném území a často nevhodných stanovištích na území České republiky.

Dámy a pánové, Ministerstvo životního prostředí je připraveno podílet se na podpoře těchto zcela nezbytných změn. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: Já také děkuji, takže druhé ujištění. Jinak mám omluvit pana náměstka, který se možná ještě vrátí, ale paralelně probíhá ještě zasedání podvýboru pro lesnictví, takže se tam musel na chvíli odebrat. Poprosila bych za Správu národního parku, jestli chce vystoupit zástupce a potom za Lesy České republiky.

Pan Pavel Hubený: Správa národního parku se asi k této petici nevyjádří, já si počkám až na tu druhou. Hubený, dobrý den.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Přece jenom chci, aby zástupci, kteří mají co říci, měli přednost předtím, než se pustíme do diskuse my, poslanci a hosté. Čili za Lesy České republiky? (Také ne.) Pardon, tak se omlouvám.

Pan Josef Vojáček: Vážená paní předsedkyně, vážené dámy, vážení pánové, jenom velmi stručně.

Já bych chtěl potvrdit, že to, co tady zaznělo, ať už v petici od zástupců petentů, nebo i od zástupců dalších organizací, které se zde vyjadřovaly, se samozřejmě zakládá na pravdě. Ta situace je v rámci nejenom České republiky, ale v podstatě přesahuje středoevropský region. Je opravdu vážná a je potřeba se jí věnovat. Lesy České republiky z toho, co tady zaznělo, stojí na roveň ostatním vlastníkům, protože jediný rozdíl je pouze ve velikosti majetku, který Lesy České republiky obhospodařují. Nicméně dopady, ať už sucha, odumírání, rozpadu smrkových porostů, se dotýkají i Lesů České republiky. Nástroje, které lze použít k likvidaci kalamity, nejsou jenom finanční. Takže bych tady jménem Lesů České republiky v podstatě jenom definoval politiku, kterou Lesy České republiky počínaje rokem 2019 vedou a ta politika je opravdu zaměřená pouze jediným směrem – veškerá snaha je zaměřena na zpomalení, případně zastavení šíření této kalamity.

Takže byť se Lesy České republiky momentálně nenacházejí v příliš dobré finanční kondici, byť pro ně platí všechno, co tady zaznělo, to znamená nárůst cen prací, snížení tržeb z důvodů snížení zpeněžení z důvodu předčasného mýcení a dalších věcí, tak i přes tuto nepříznivou ekonomickou situaci se budeme držet tří základních pravidel, a to je vyhledávání aktivních nalétnutých stromů, jejich těžby, asanace a vyvezení z lesa. To je prioritou nejenom pro rok 2019, ale i dále. Následně druhá priorita: to bude tedy obnova lesa, obnova kvalitních pestrých porostů, které snad do budoucna zajistí to, aby se situace, kterou v současné době řešíme, neopakovala. Děkuji.

Poslankyně Helena Válková: Já také děkuji. Nyní bych již otevřela diskusi. Víím, že by tady měl být přítomen někdo za Svaz šumavských obcí, ještě možná za Jihočeský kraj. Paní hejtmanka se ohlásila, ale nevím, jestli je tady přítomna. V každém případě teď je vaše možnost vystoupit. Jak říkám, musím i podle pravidel upřednostnit poslance a poslankyně, takže první se do diskuse hlásí pan poslanec Blaha.

Poslanec Stanislav Blaha: Chtěl bych jenom upozornit, že zástupci šumavských obcí jsou určitě k následující petici, protože rozprava není sloučená, tudíž o každé petici diskutujeme zvlášť.

Dovolil bych si krátké shrnutí toho, co tady dnes v podstatě zaznělo. Musím tedy konstatovat, že jsem v rámci schvalování státního rozpočtu na letošní rok podal protinávrh, který měl alokovat příslušné prostředky právě na záchranu českých lesů. V roce 2018 byla situace velmi špatná. Zhruba 18 mil. kubíků dřeva bylo napadeno, z toho se třetina patrně ani nestihla vytěžit. Nejpesimističtější očekávání pro letošek hovoří až o 50 mil. kubíků dřeva napadeného kůrovcem. Napadená území se musí asanovat, není bohužel jiné řešení než napadené dřevo vytěžit a zlikvidovat, stejně tak je ale potřeba napadená území znovu osadit. Pokud nechceme nechat české lesy zaniknout, musí stát lesníkům finančně pomoci a dorovnat jim ztrátu způsobenou poklesem

výkupní ceny kůrovcového dřeva. Vláda musí uvolnit peníze na to, aby lesníci dokázali začít lesy znovu obnovovat. Dohlédnout je potřeba ale i na skladbu nově vysazovaných lesů, abychom se v budoucnu vyhnuli opakování této kalamity.

To jsou ty nejdůležitější důvody, kvůli kterým jsme svolali toto veřejné slyšení. Asi nebudu hovořit s příliš velkou nadsázkou, když budu konstatovat, že lesy jsou plíce naší země a kůrovec a sucho jim dali v poslední době zabrat více než dost. Pevně doufám, že toto a vše další, co tady dnes případně zazní, donutí vládu začít kůrovcovou kalamitu řešit.

Já bych chtěl zdůraznit, že usnesení, které teď načtu, v podstatě svým vystoupením podpořili zástupci obou ministerstev, tudíž si myslím, že by ani pro členy petičního výboru nemělo být problémem.

Usnesení zní:

Petiční výbor po vyslechnutí zástupců petentů petice „Zdravé a prosperující lesy pro příští generace“, vyjádření zpravodaje výboru a s přihlédnutím k vyjádření odborné veřejnosti doporučuje uvolnění minimální částky 3 mld. korun na pomoc vlastníkům lesů při zpracování kalamity a opětovném zalesnění pro rok 2019 a adekvátních částek pro roky příští, které budou ještě náročnější na likvidaci následků současné kalamity.

Petiční výbor doporučuje neprodlenou realizaci opatření přijatých v rámci mezirezortních koordinačních jednání k řešení kalamitní situace v lesích, které řídí Ministerstvo zemědělství.

Petiční výbor doporučuje Ministerstvu zemědělství zahájení koncepční změny lesního hospodářství a myslivosti, a to zejména v oblasti:

- a) celkové rekonstrukce státní správy lesů,
- b) vytvoření stabilního a právně nárokovatelného systému finančních podpor pro vlastníky lesů s ohledem na mimoprodukční funkce lesa a zajištění trvale udržitelného hospodaření,
- c) transformace vlivu státu na hospodaření v lesích nestátních vlastníků z role mocenské do role motivační.

Tolik můj návrh usnesení. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Určitě si ještě před hlasováním o usnesení, které tady načtel zpravodaj, uděláme malou technickou pauzu, abychom se poradili, ale tím nechci vůbec končit debatu. Děkuji za načtení usnesení již nyní, aby nám zřejmě dal pan zpravodaj i určitý směr, který tady chce prosadit, nicméně pokud je tady ještě někdo, kdo by chtěl vystoupit, je to příležitost. Nikoho k tomu ale nevyzývám, protože jsme tady slyšeli hodně argumentů. Vidím jednoho, dva, tři. Úplně první z vás byl pán vzadu, tak bych poprosila, kdybyste vstal, řekl jméno a příjmení a pokud vystupujete sám za sebe, abychom si vás vizualizovali, nebo za nějakou instituci. Máte slovo, zapněte si mikrofon. Myslím, že ho už máte zapnutý.

Pan Jan Skalík: Dobrý den, Jan Skalík, Hnutí DUHA. Děkuji vám za slovo.

Rád bych navázal na pana poslance Blahu a zástupce Lesů České republiky. My v Hnutí DUHA jistě souhlasíme s tou podporou vlastníkům a považujeme ji za svým způsobem nezbytnou, čili děkujeme za tuhle iniciativu. Je podle nás ale klíčové, do čeho tato podpora půjde. Tedy mnohokrát padalo slovo apokalypsa, nebo ekologická katastrofa, ekologická krize. To jsou svým způsobem taková slova, která bychom čekali možná od environmentální organizace, jsou taková alarmistická, ale když si je promítneme do tohoto kontextu, tak by bylo možná zajímavé uvažovat, co pod ekologickou katastrofou vnímají akademičtí lesníci a biologové. Takové studie máme například na Mendelově univerzitě od týmu Kadavého, Míkyty, Čermáka nebo v Německu od pana profesora Hanewinkela. A tam se ukazuje, že to opětovné zalesňování smrkem, nebo už vlastně stávající smrkové porosty, by teprve vedlo k opravdové kalamitě. Je velmi pravděpodobné podle těchto studií, že v roce 2060 již nebudou v podstatě nikde v republice podmínky pro pěstování smrku kromě vysokých poloh, horských partií, ve středních a nižších polohách opravdu jenom ve velmi malém procentu. A proto nasměrování této finanční podpory vlastníkům bez nějakého dalšího určení, které by umožnilo a usnadnilo další zalesňování smrkem a další monokulturní provoz, by teprve ke kalamitě mohlo přispět.

Podle našeho názoru to splňuje terminus technicus „perverzní dotace“ a myslíme si, že stát by takto bezpodmínečně rozhodně postupovat neměl. Naopak podpora by měla být vyčleněna pro opatření, která porosty převede na kultury, které budou udržitelné, trvalé, jež vlastně od státu nebudou další finanční vstup vyžadovat.

Poslankyně Helena Válková: Já vás budu muset ale přerušit, protože teď už opravdu dvě minuty uplynuly, jsou už skoro tři minuty.

Pan Jan Skalík: Dobře. Mohu dopovědět dvě věty? (Určitě.) Děkuji.

Domníváme se, že podpora by měla směřovat především na podporu pestré druhové a věkové skladby lesa a na to, aby se nepůsobilo holosečně mimo kalamitní území. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: My také děkujeme. Pan tu byl šedovlasý pán s brýlemi. Zapněte si mikrofon.

Pan Jan Šonka: Dobrý den, vážení přátelé, já se jmenuji Jan Šonka. Nyní jsem emeritní pracovník Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy.

Zabývali jsme se také jistě i takovými věcmi, jako je ochrana přírody, ale více jsme se zabývali vodou. Dovolil jsem si rozdat takový papírek, kde je napsáno, jak tekla Vltava v Českých Budějovicích od roku 1859. V roce 1880 padá Šumava, v roce 1870 padá opět Šumava, pak trvá šest let, kdy je určitá rozkolísanost vystřídána pádem, čili na tom grafu je ten pád zobrazen. K tomu je ještě dole tabulka, jak přšlo v jihočeském Krumlově od roku 1867 až do roku 1900. Samozřejmě máme i údaje dál. Je tedy vidět, že takový zásah v krajině nějakou dobu trvá, než se projeví. Půda má určitou schopnost, kdy supluje ztrátu vegetačního krytu, ale pak nastává ona hrůza propadu všech oborů na Šumavě a v okolí, která byla při té klostermanovské katastrofě. To je jedna věc.

Druhá věc je, že jsme třeba narazili na velice zajímavé věci. Bylo sucho – rok 1859, pro zajímavost rok, který byl nebezpečný už tehdy pro telegrafy, protože se indukovala sluneční činnost. V Českých Budějovicích a okolo bylo strašně moc velké sucho.

Poslankyně Helena Válková: Já vás musím přerušit, jenom dvě minuty.

Pan Jan Šonka: Ano, prosím dvě věty. To sucho se nakonec jakoby ztratilo, na podzim se objevily hojné rosy a ty rosy to všechno zachránily. Ovšem tehdy bylo o polovinu víc rybníků, takže je to otázka lesů, rybníků, celkového využití krajiny, vědět o minulých věcech. Teď je to pět set let, kdy Štěpánek Netolický udělal Zlatou stoku a ona pořád funguje.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji za historickou reminiscenci, určitě je dobré, když tady máme mezi sebou někoho, kdo nás na tyhle věci upozorní. Já bych poprosila pána, dívám se na vás, který jste se hlásil, zapněte si mikrofon a představte se.

Pan Stanislav Janský: Mé jméno je Stanislav Janský. Chtěl bych tady pronést několik poznámek jak ze strany lesníka, tak návštěvníka lesa a rekreaanta.

Poslankyně Helena Válková: Můžete si klidně sednout.

Pan Stanislav Janský: Současná kalamitní situace s sebou přináší i nedostatek pracovních sil, takže hrozí, že opravdu budou přednostně těženy jenom aktivní kůrovcové stromy a některé části lesa budou ponechány nastojato jako souše. Chtěl bych upozornit, že životnost těchto souší je velice krátká – tři až pět let, než se stanou nebezpečné, začnou padat, a tím se stane les pro návštěvníky nepřístupný. Proto apeluji na ministerstvo, vládu, i na vás poslance, abyste i pro tento aspekt zachování multifunkčních funkcí – zachování rekreační funkce podpořili vlastníky lesa, aby měli prostředky na to i tyto suché stromy vytěžit. Zároveň je nutné i co nejdříve zalesnit a obnovit

retenční kapacitu lesa, protože u nezalesněných ploch hrozí eroze, zabuřnění a velice obtížné následné zalesnění. Tolik ve stručnosti.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, vzorně jeden a půl minuty. Teď pán před vámi.

Pan Karel Macků: Dobrý den. Karel Macků – město Dačice.

My máme tu smůlu nebo možná to štěstí, že za námi už ta krize skoro je. U nás už panuje spíše ta apokalypsa, o které tady byla také řeč. Mě mrzí to, jak tady několikrát zaznělo, že varování o této situaci zaznívají už od roku 2014. Po pěti letech tady sedíme a říkáme si, že situace skutečně nastala. A teď honem rychle přemýšlíme, jak ji vyřešit a určitě se při tom řešení udělá spousta chyb. Zazněly tady od Ministerstva zemědělství návrhy finanční, návrhy legislativní a já bych poprosil ještě o doplnění jedné věci. Pokud poskytujeme dotace vlastníkům lesů, dělejme to co nejjednodušeji, protože to, že bude ve státním rozpočtu vyčleněn dostatek peněz, je jenom první krok. Když se vlastníci lesa k penězům nedostanou, protože administrace dotací bude tak složitá, že si ji hlavně ti menší nebudou moci dovolit, tak jsou nám peníze úplně k ničemu. Takže vás chci poprosit i o tohle. My tu práci odvedeme, ale pomozte nám. O to vás chci poprosit. Děkuji. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Já moc děkuji. Je vidět, že někdy i minutový projev má větší dopad než čtyři minuty. Děkuji. Paní poslankyně Balaščíková se přihlásila. Dávám jí slovo.

Poslankyně Margita Balaščíková: Dobrý den, kolegyně a kolegové.

Dámy a pánové, já bych chtěla říct, že i v minulém volebním období jsem byla členkou zemědělského výboru. Tehdejšího ředitele Lesů ČR a pana tehdejšího ministra, myslím tím pana Mariana Jurečku, jsme na zemědělském výboru několikrát upozorňovali, že se v podstatě blíží tato kalamita. Současný pan ředitel bohužel bude muset vykonat práci i za ně a v podstatě už řeší jenom následky katastrofy.

Musím říct, že třeba některé kraje se této hrozbě skutečně postavily a vypsaly i dotační tituly a vlastně předběhly tehdejší Ministerstvo zemědělství. Takže se teď spíše zastávám i těch politiků, kteří bojovali, ale nebyla vůle ze strany vedení Ministerstva zemědělství a ze strany pana Szóráda, vedení Lesů ČR. Tehdejší ředitel Vojenských lesů a statků, nynější ředitel Lesů ČR, pan Ing. Vojáček tehdy už dělal opatření a já jsem moc ráda, že se stal ředitelem Lesů ČR, protože oni už na

to mysleli a vzhledem k tomu, že jsem vlastně přišla do styku s oběma státními institucemi, tak mohu opravdu porovnat péči z jejich strany a z druhé strany.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji i za kritická, ale velmi otevřená slova. Myslím si, že nám to pomůže i přijmout usnesení, na jehož formulaci doufám, že se napříč politickými stranami shodneme, protože poslankyň a poslanců zde není tolik, a také se může stát, že by se žádné usnesení nepřijalo, což by možná některé z vás zklamalo. Pán v červeném svetru a po něm dáma s brýlemi. Nejdříve vy.

Pan Václav Vrba: Dobrý den, jmenuji se Vrba a chtěl bych několik poznámek.

Za prvé kdybychom se po revoluci neshlédli v neoliberální ekonomice pana Friedmana, tak jsme tady některé věci vůbec nemuseli řešit. Jihočeské dřevařské závody měly čtyřicet dva pil, z toho tři obrovské. Dneska tam není nic, není tam nábytek Jitona, lišovský nábytek. Co s tím dřevem budete dělat? A další věc. Máme tady docela dost lesa. Co jsme sázeli v 90. letech, tak víceméně roste. Co jsme sázeli někdy po roce 2006, 2009: smrky, borovice, duby, buky, javory, modříny – oplotili jsme to a vysekávali, tak tam není nic, protože to všechno uschlo. Kořeny jsou mělké, je to v kopcích, nemůžete to tam stejně nějak zalévat, na to nemáte vůbec kapacitu. Takže nebuďme zase takoví optimisté, ono to možná dopadne ještě daleko hůř, než si myslíme. A to, že budete sázet vhodné a nevhodné – my jsme sázeli všechno: buky, javory, duby, borovice, modříny, smrky – můžu vás tam přivést, je to pět hektarů lesa, klidně se tam přijďte podívat, není tam nic. Děkuji. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Moc děkujeme za pozvání a i za pohled do reality. Poprosila bych dámu v brýlích, kdyby se nám představila a řekla svůj příspěvek maximálně do dvou minut.

Paní Jiřina Klímová: Dobrý den, vážená předsedající, vážení poslanci, vážení návštěvníci, jmenuji se Jiřina Klímová. Přijela jsem přímo od pramene Vltavy, kde byl před čtyřiceti, padesáti lety nádherný les.

Můj manžel tam sloužil jako hajný. Toho lesa jsme si vážili, to byl prostě chrám přírody. Dneska, když se tam jedete podívat – můj manžel, když tam byl naposled, než mi odešel, tak už z auta nevystoupil a jenom jsme brečeli – je to prostě katastrofa. A to není národní park. Národní park by měl být chrám. To je prostě jenom buřeň, suché klacky. A to je nádherné, když vám řeknou z Ministerstva životního prostředí, že tam ty mrtvolky musí zůstat? Copak člověk, když zemře na silnici, tak tam zůstane? Můj manžel začal obnovovat jezírka, tenkrát mu pomáhali kluci ze statků. Bylo to zadarmo po večerech. Když vznikl národní park, nebyla vůle. V tom úseku měl těch jezírek

několik. Vždyť tam, vy Pražáci, jezdíte a je to katastrofa, co se tam stalo. Já bych se rozpovídala o celém životě, který jsem tam prožila, ale děkuji aspoň takhle za maličko. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Dále se hlásí do diskuse váš soused, takže prosím.

Pan Vladimír Říha: Dobrý den, jmenuji se Vladimír Říha.

Poslankyně Helena Válková: Zapněte si mikrofon. Klidně je možné zůstat sedět.

Pan Vladimír Říha: Jsem prostý občan a chtěl bych se k tomu vyjádřit asi takhle.

Současné peníze, nebo dotace, které se plánují, jsou bezpochyby naprosto nutné. Ovšem tyto prostředky mají sloužit v podstatě pouze k nápravě současné tragické situace. Nejedná se v podstatě o žádné systémové opatření, které je zaměřeno do budoucna. Protože žijeme v demokracii, aspoň jak se proklamuje, tak demokracie je určitá vyrovnanost, to znamená, měla by se vrátit situace, že pokud má někdo moc zasahovat do nějakého aspektu života, měl by nést také odpovědnost za to, co provádí.

A další věc. Doktorům do jejich práce nemluví vlastně nikdo, jenom lékaři. Ovšem protože lidé tady chodí do lesa a každý rok mají vánoční stromek, tak mají pocit, že mohou hovořit do lesnictví, protože tomu prostě rozumí. Myslím si, že by bylo třeba udělat jednu věc. Ve starém lesním zákoně byla dřevoprodukční funkce uvedena vlastně až jako třetí, poslední z těch funkcí lesa. A mělo by se k tomu zase zpátky vrátit to, aby se nastavilo prostředí, které bude akcentovat ostatní mimoprodukční funkce, mimo produkci dřeva, aby produkce dřeva skutečně byla znovu až jako poslední.

A třetí věc. Aby do odborných věcí, jak říkal už v 50. letech pan Werich, mluvili pouze odborníci a nikoliv ti, kteří se za odborníky považují.

Poslankyně Helena Válková: Dvě minuty máte už vyčerpáné. Prosím závěr.

Pan Vladimír Říha: Prostě jak říkal pan Werich, na odborné věci mají být odborníci. A odborníky nejsou ti, kteří se v současnosti k lesům vyjadřují a kteří je svou činností a nebo takzvanými radami ničí. Děkuji za pozornost. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Také děkuji. Myslím, že se v diskusi chýlíme pomalu ke konci. Dám ještě poslední vystoupení. Vidím dvě ruce, ale pak už skončíme a uděláme si pětiminutovou přestávku a pak bychom hlasovali o návrzích usnesení, domluvíme-li se na tom.

Budeme potom mít cca pět minut přestávku. Ještě dva poslední diskutující. Obávám se, že vy jste už byl, takže opravdu poslední diskutující vzadu ten pán v bílé košili.

Pan Jan Mañas: Jmenuji se Jan Mañas a jsem soukromý vlastník lesa, respektive nájemce lesa, který patří naší rodině. Já bych jenom řekl, že se tady hodně mluví o podpoře státu, kterou, pravda, my také čerpáme. Loni to bylo asi 4 tis. korun na prořezávky. Nicméně jedeme do lesa autem, platíme spotřební daň z paliv. Z lesa platíme daň z nemovitosti, která výrazně přesahuje množství peněz, které získáme v příspěvků. Každý měsíc platíme DPH, platíme povinné odvody z měst, a pokud vytvoříme nějaký zisk, tak platíme daň ze zisku. Takže si myslím, že do určité míry je to ze strany státu, pokud nám teď v kritické situaci nějakým způsobem přispěje, taky ochrana vlastních příjmů státu. Mělo by se vzít v úvahu, že my nejsme pouze žadatelé, ale jsme taky přispěvatelé a kromě toho nám stát ukládá spoustu povinností, které my z vlastních prostředků musíme hradit. Čili přínos lesa je daleko komplexnější a v nezanedbatelné míře směrem ke státu je také finanční. Děkuji.

Poslankyně Helena Válková: Já vám děkuji, že jste také i tohle, co tady zatím nebylo řečeno, zdůraznil, že je tady určitá jiná vazba vás vlastníků na stát a očekávání.

Já tím končím tuto diskusi. Poprosím vás, abyste se teď pět minut třeba prošli, nebo tady zůstali, to jedno. Ale my jako poslanci petičního výboru se potřebujeme pět minut poradit a potom budeme pokračovat už hlasováním o závěrečném usnesení. (Pět minut přestávka.)

Prosím, abyste zaujali svá místa, a budeme pokračovat k tomuto prvnímu bodu, respektive první petici. Takže, přátelé, abychom nějak popojeli, myslím, že všechny nás tato problematika zaujala. Je zajímavé, že zástupci petentů tady nejsou, možná by bylo dobré, paní tajemnice nebo paní Kříčková říci, že začínáme a myslím, že je by to mělo zajímat. Ono je vždycky pět minut, pak je deset minut a máme ještě jednu petici.

S ohledem na čas, který uběhl a diskusi, která byla částečně i emotivní, takže možná překryla návrh usnesení, poprosím ještě jednou pana poslance Blahu, aby nám přečetl návrh usnesení, a potom přečtu další návrh usnesení, čili budeme mít dva návrhy, o kterých budeme odděleně hlasovat. Takže vás poprosím, jestli chcete té možnosti využít. Samozřejmě ještě předtím potřebujeme zvolit ověřovatele, protože ten, kterého jsme zvolili, tady není. Navrhuji paní poslankyni Brzobohatou, jestli s tím souhlasí. (Ano.) Ano, takže budeš ověřovatelkou. Pane poslanče, chcete využít té možnosti, nebo odkážete na to, co jste tady už jednou četl?

Poslanec Stanislav Blaha: Já si myslím, že je to docela významná věc, takže to přečtu bez úvodu.

To znamená, petiční výbor doporučuje uvolnění minimální částky 3 mld. korun na pomoc vlastníkům lesů při zpracování kalamity a opětovném zalesnění pro rok 2019 a adekvátních částek pro roky příští, které budou ještě náročnější na likvidaci následků současné kalamity.

Petiční výbor doporučuje neprodlenou realizaci opatření přijatých v rámci mezirezortních koordinačních jednání k řešení kalamitní situace v lesích, které řídí Ministerstvo zemědělství.

Petiční výbor doporučuje Ministerstvu zemědělství zahájení koncepční změny lesního hospodářství a myslivosti, a to zejména v oblasti celkové rekonstrukce státní správy lesů, vytvoření stabilního a právně nárokovatelného systému finančních podpor pro vlastníky lesů s ohledem na mimoprodukční funkce lesa a zajištění trvale udržitelného hospodaření, transformace vlivu státu na hospodaření v lesích nestátních vlastníků z role mocenské do role motivační.

To je celý návrh usnesení, jak jsem jej už jednou přečetl.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Já vám teď přečtu, dá se říci, protinávrh, ale je to jiný návrh, který vychází z hlavní funkce petičního výboru, že doporučujeme, ale garanční výbor je tady zemědělský, čili je to opatrnější usnesení, ale ve stejném duchu.

Petiční výbor po vyslechnutí – to vynechám – a vyjádření zpravodaje výboru a s přihlédnutím k vyjádření odborné veřejnosti doporučuje uvolnění částky 3 mld. na pomoc vlastníkům lesů při zpracování kalamity a opětovném zalesnění.

Za druhé doporučuje realizaci opatření přijatých v rámci mezirezortních koordinačních jednání k řešení kalamitní situace v lesích.

To je všechno. To je obecné doporučení, které potom naplní konkrétní gesční výbor nebo další jednání rezortů, které jsou odpovědné za tuto problematiku, konkrétními formulacemi. Nejdříve bych nechala hlasovat o návrhu usnesení, jak ho načel pan poslanec Blaha. Chce se ještě vyjádřit.

Poslanec Stanislav Blaha: Chtěl jsem říct, že jsme se při přestávce dohodli, že můžeme jednotlivé body I., II. a III. hlasovat samostatně.

Poslankyně Helena Válková: Pokud jde o usnesení, které navrhuje, tedy bod I., to znamená, že tam navrhuje uvolnění minimální částky – my tam to minimální nemáme – 3 mld. korun na pomoc vlastníkům lesů při zpracování kalamity a opětovném zalesnění pro rok 2019 a adekvátních částek pro roky příští, které budou ještě náročnější na likvidaci následků současné kalamity.

Kdo je pro, ať zvedne ruku. (Poznámka tajemnice: Cizí lidé se nemají hlásit, jenom poslanci.)
Ještě jednou: hlasovat smí pouze poslankyně a poslanci. Pokud budete vy ostatní hlasovat jen tak, abyste si to nacvičili, až budete zvoleni, tak je to možné, ale vaše hlasy nebudeme počítat.

Takže ještě jednou. 8 – je to schváleno. Je někdo proti? Zdržel se hlasování? Jako autorka protinávrhu se samozřejmě zdržuji hlasování.

II. neprodlenou realizaci opatření přijatých v rámci mezirezortních koordinačních jednání k řešení kalamitní situace v lesích, které řídí Ministerstvo zemědělství.

Kdo je pro? 7. Kdo je proti? Zdržel se?

III. Ministerstvu zemědělství zahájení koncepční změny lesního hospodářství a myslivosti, a to zejména v oblasti celkové rekonstrukce státní správy lesů, vytvoření stabilního a právně nárokovatelného systému finančních podpor pro vlastníky lesů s ohledem na mimoprodukční funkce lesa a zajištění trvale udržitelného hospodaření, transformace vlivu státu na hospodaření v lesích nestátních vlastníků z role mocenské do role motivační.

Kdo je pro? Kdo je proti? Zdržel se? Tento návrh přijat nebyl.

S ohledem na to, že byl přijat bod I. a bod II., tak stahuji svůj protinávrh, protože by byl v některých částech nehlasovatelný a musela bych ho modifikovat.

Takže konečné usnesení, ještě jednou na mikrofon, které petiční výbor schválil jako své doporučení pro další jednání jak na úrovni Poslanecké sněmovny, tak v rámci vlády, zní:

Petiční výbor doporučuje

I. uvolnění minimální částky 3 mld. korun na pomoc vlastníků lesů při zpracování kalamity a opětovném zalesnění pro rok 2019 a adekvátních částek pro roky příští, které budou ještě náročnější na likvidaci následků současné kalamity,

II. neprodlenou realizaci opatření přijatých v rámci mezirezortních koordinačních jednání k řešení kalamitní situace v lesích, které řídí Ministerstvo zemědělství.

Takže vám děkuji. Tento bod končím. Usnesení bude postoupeno k dalšímu projednání do Poslanecké sněmovny, vládě a samozřejmě rezortu zemědělství i rezortu životního prostředí. Děkuji vám. Vyhláшуji teď pauzu pět minut na to, abychom se připravili na projednání další petice.

Poslankyně Helena Válková: Prosím, abyste zase zaujali své pozice, svoje místa a budeme pokračovat v projednávání další petice „Za zákon pro zelené lesy Šumavy“. A protože se mě o přestávce někteří z vás ptali, jaké bude pořadí, tak abych nenapíjala pozornost - a teď ještě jednou, paní tajemnice nám upřesnila i pořadí vystupujících - samozřejmě petici uvede zpravodajka paní poslankyně Balaščíková, pak za zástupce petentů vystoupí pan Petr Martan, který už ohlásil, že možná malinko překročí limit - my se budeme snažit ho stejně vést k tomu, aby ho překročil jenom malinko – pak pan Klewar, pak vystoupí paní hejtmanka za Jihočeský kraj, kterou tak vítám, paní Ivana Stráská a konečně jako poslední s argumentací ve prospěch petice vystoupí za Svaz šumavských obcí paní Jiřina Kralíková. Poprosila bych paní poslankyni Balaščíkovou, aby uvedla petici.

Poslankyně Margita Balaščíková: Vážená paní předsedkyně, vážení kolegové, dámy a pánové, petice „Za zákon pro zelené lesy Šumavy“ číslo 52/P/2018 byla předána Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky dne 19. 12. 2018 panem Petrem Martanem, ředitelem Komunity pro duchovní rozvoj, o. p. s., a to jménem 10 701 petentů. Cílem petice je zamezení vyhlášení všech forem zvláštní ochrany přírody, jež umožňují tzv. bezzásahové lesy, a to zejména ve vztahu k aspektu přemnožení škůdců, jakým je kůrovec. Prosím, přes svůj název se dotýká lesů na celém území České republiky.

Spojila jsem se jak s petenty, tak s odbornou i laickou veřejností, mimo jiné také s představiteli kraje, měst a obcí v našem regionu. Mám k dispozici namátkou stanovisko – samozřejmě - Lesů ČR, Vojenských lesů a statků, Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů atd. A setkala jsem se v drtivé většině s podporou cílů petice. Odborníci se shodují na tom, že v současné době čelíme největší kůrovcové kalamitě v lesích v naší historii. Optimistické odhady hovoří o třiceti milionech kubíků kůrovcového dříví v letošním roce. Stát musí tuto situaci řešit, ale kůrovec samozřejmě nezná hranice a je mu lhostejné, zda jeho potravou budou lesy hospodářské nebo tzv. lesy bezzásahové ve zvláště chráněných krajinných územích.

Šíření kůrovců nelze úplně zabránit. Jeho populaci lze jen účinnými opatřeními tlumit. Hlavní je preventivně jej nenechat přemnožit. Podle zákona o lesích tvoří les nenahraditelnou složku životního prostředí a kůrovec je škodlivým činitelem, tedy nepřítelem stromů. V lesích zvláště chráněných ale zákon o ochraně přírody dává orgánu ochrany přírody možnost v těchto lesích jakékoliv zásahy zakázat a kůrovce tak de facto i de iure chránit. Přitom podle stejného zákona jsou lesy významnými krajinnými prvky, které jsou chráněny před poškozováním a ničením.

Odborníci se shodují na tom, že s ohledem na dopady dlouhodobého sucha, především na odolnost smrkových porostů, je ponechávání napadených kůrovcových stromů v doposud jinak málo poškozených porostech nebo v jejich sousedství, jednoznačně příčinou dramatického nárůstu

populace kůrovců. Prozatím jediná opravdu s jistotou účinná metoda je asanace. Spočívá v časném vyhledání, pokácení a asanování napadených stromů.

Současná kůrovcová kalamita se projevuje vysokou dynamikou nárůstu populace kůrovců z mnoha příčin. Jednou z nich je samozřejmě dlouhodobé, suché a nadprůměrně teplé počasí, které vloni umožnilo vývoj tří generací kůrovců až s desetinásobným nárůstem jen mezi druhou a třetí generací. Dále v důsledku dlouhodobého stresu má smrk výrazně sníženou přirozenou obranyschopnost a k tomu se přičítají další faktory. Kůrovec hledá po výletu vhodné zeslabené stromy v nejbližším okolí pro založení nové generace. Při přemnožení i ve vzdálenosti stovek metrů. Existují však i výzkumy, které ukazují šíření v řádu desítek kilometrů. Mezi odborníky je to považováno za kontroverzní téma a výzkumem jako takové bylo šíření doloženo pomocí kombinace aktivního letu a unášení vzdušnými proudy i ve vzdálenosti několika kilometrů.

Z hlediska lesního hospodaření je řešení následků současné kalamitní situace samozřejmě mimo jiné i finančně náročné, což jsme viděli i v předešlé petici. Je spojené s mnohdy likvidačním propadem výnosů z poškozených majetků. Nejedná se jen o pokles cen dříví o mnoho desítek procent, ale zejména o důsledky rychlého a plošného rozpadu smrkových porostů, bez ohledu na jejich mytní zralost, tedy nedosažení ani minimální míry návratnosti dlouhodobě vkládaných prostředků do obnovy a výchovy těchto porostů. To znamená, že rychlá obnova lesních porostů na kalamitních plochách bude vyžadovat legislativní nástroj i finanční podpory ze strany státu. Bezzásahovost znamená i zásah do vlastnických práv a v neposlední řadě snižuje i tržní hodnotu pozemků. Ale, prosím, aby nevznikl omyl, to není jen problém státu, vlastníků lesů nebo zpracovatelů dřeva, je to problém nás všech občanů.

Dochází ke ztrátě hlavních funkcí lesa, k erozi půdy a k narušení vodního režimu. Oslabuje se také ekologicko-stabilizační funkce lesů. Dle mého názoru je potřeba přehodnotit priority, které společnost má a celá řada lidí mi to potvrdila, prosím, z řad odborníků. Je třeba opustit alespoň dočasně koncept bezzásahového režimu v lesích a vrátit se ke konceptu zachování a ochrany přirozených funkcí lesa a diferencovat přístup dle stanoviště.

Na prvním místě zájmu společnosti by mělo být udržení vody v krajině. Škody způsobené ztrátou na produkci trvale obnovitelné suroviny ponecháním bezzásahových lesů, i když to nemusí být na první pohled zřejmé, ale vždycky to nakonec zaplatí občané tohoto státu. To je k obsahu petice zatím z mé strany všechno.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji za podrobné vysvětlení a zdůraznění i významu a souvislostí této petice paní poslankyni Balaščíkové a nyní by vystoupil pan Martan.

Pan Petr Martan: Vážená paní předsedkyně, vážené dámy, poslankyně, páni poslanci, petice vznikla před dvěma roky jako reakce na schválení novely zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Následně novelu zamítl Senát, vetoval ji prezident a Sněmovna ji znovu schválila. Potom došlo k tomu, že skupina senátorů předložila Ústavnímu soudu návrh na změnu, ten návrhu nevyhověl a s tím, že nebude vstupovat do politických a ideologických sporů. A tak vidíme, že pokud Poslanecká sněmovna rozhodne silově a přikloní se k jedné ideologii, tak se problém vrací zpět k poslancům, a proto jsem právě zde a představte si, že jsem tady počtvrté s obdobnou peticí.

Petice vznikla proti ustanovení novely, která umožňuje na většině území národního parku vyhlášovat zóny přírodní a přírodě blízké, kde se nesmí účinně zasahovat před kůrovcovým rozmnožením, a tedy následným usycháním stromů. Zákon stanovil, že nová zonace bude vyhlášena do dvou let od účinnosti zákona, a to je právě v současné době na MŽP před dokončením. Správa Národního parku však už nečekala na dnešní dny, ale už od 1. 7. 2017 vydala managementové opatření a mapy, dle nichž na převážné části lesů účinně nezasahovala proti kůrovci.

Novela nebrala v úvahu současný katastrofální stav lesů ve vlastnictví státu, Národního parku Šumava, rozloha lesů suchých a vykáčených v důsledku kalamit je tam 27 tisíc hektarů lesů, to je 55 procent rozlohy všech lesů, to není ani na té severní Moravě na tak malém území. Na uvedených 55 procentech území došlo k úpadku lesů natolik, že v nichž nejsou zcela plněny funkce vodohospodářské a klimatické. Na takové ploše území je narušena vodní bilance.

Na uvedený stav reaguje naše petice a požaduje nezvýšit bezzásahový režim, tehdy jsme mluvili o 23 procentech, a tedy ani ne 51 procent, a to ani s odkladem na 15 let. Petice odmítá provádění úmyslné těžby dřeva za účelem financování Správy Národního parku Šumava. Za historii parku jsme stále slyšeli o tom, že v národních parcích se nemají kácet stromy. Za 27 let to ochrana přírody sama nedokázala. Jen v letech 2012 - 2018 bylo úmyslně vytěženo téměř 404 tisíc kubíků dřeva, tj. zdravých stromů, vůbec ne suchých, žádná kalamita – úmyslně za účelem financování ochrany přírody. Peníze mají přijít do lesa, to je starý lesnický princip. Stejně tak lesnickým principem je maximální výše těžby dřeva, která představuje jeho reálný přírůstek. A to platí také pro tzv. zásahové lesy v Národním parku.

Intenzivní zásahy se zakmeněním tzv. pod 0,7 se děly i na území Národního parku, a ty otevřely zase na nějakých stovkách hektarů lesy, které snižují tu retenční schopnost a otevírají se bořivým větrům. Ministr životního prostředí Richard Brabec s oblibou opakuje, že v České republice se v letech 2015 – 2016 rozjížděly podmínky pro největší kůrovcovou kalamitu a vlastníci lesů údajně dostatečně nereagovali. V té době jsme byli zde ve Sněmovně a v Senátu. Několikrát byla projednávána předchozí petice nazvaná „Neohrožení zdrojů vod na Šumavě a v podhůří“. Naše obavy z budoucí kůrovcové kalamity ministr bagatelizoval a s podporou antilesnických vědců tvrdil, že les suchý či ve stadiu mlazin zadržuje stejně vody jako ten zelený a vzrostlý.

Obsah petice se dotýká nejen Šumavy, ale i celého území České republiky, chřadnutí smrků a důsledek sucha si nevybírání. Podepsaných 10 700 petentů lze považovat ve většině i za občany, kteří by podepsali i předešlou petici „Za zdravé a prosperující lesy“. Kůrovcová kalamita dosáhla takového rozsahu, že vyžaduje krizová a mimořádná opatření ze strany vlády a Parlamentu.

Petice vyjadřuje stanovisko petentů, kteří odmítají další vyhlašování všech forem zvláštní ochrany přírody, bezzásahové lesy, tedy ty, kde se nezasahuje proti škůdcům. To je jedna z věcí, kdy se ta petice dotýká celostátní kůrovcové problematiky. Překážkou k tomu je také ochrana přírody. Zastavení kůrovcové kalamity v Jihočeském a Plzeňském kraji je podmíněno právě nerozšiřováním bezzásahových zón v Národním parku Šumava. Nelze bojovat s kůrovcem, když budou vznikat další národní parky, chráněné krajinné oblasti, území NATURA a další území, kde nelze dělat patřičnou ochranu.

Jako jedno z řešení navrhuje, aby Parlament nebo vláda svým usnesením konali a vzniklo tzv. moratorium čili odklad v celé České republice na vyhlašování nových bezzásahových území, zvláště chráněných území včetně evropsky významných území v oblastech se zastoupením smrkových porostů nad 20 procent. V České republice je 37 procent lesů zařazeno do některé z kategorií maloplošných či velkoplošných chráněných území nebo evropsky významných lokalit. Je toho příliš. Jde o 953 tisíc hektarů lesů, tedy téměř milion hektarů lesů, kde ochrana před uschnutím se neprovádí vůbec, a nebo omezeně. Toto je výsledek letitého bujení fanatické ochrany přírody, zde také hledejme viníky dnešní celostátní lesní apokalypsy. Ekoaktivisté a naivní vědci vštěpovali mnohým vlastníkům lesů, že přemnožení kůrovce je přírodní jev, že les si pomůže sám a že není potřeba kácet napadené stromy a používat chemické prostředky. Těmito lidmi začala deformace staleté zásady, že kůrovcová kalamita se zastavuje na celém území České republiky. Výsledkem toho je, že někteří vlastníci lesů neprovádí zásahy proti kůrovci a poukazují právě na Šumavu a říkají – podívejte se, v národním parku taky stát... a nezasahují – tak proč bychom to dělali my.

Ministerstvo zemědělství vyhlásilo mimořádná opatření k řešení kůrovcové kalamity. Očekáváme, že opatření v tomto směru vyhlásí také Ministerstvo životního prostředí. Jedním z nich by mělo být zmíněné moratorium na vyhlašování zvláště chráněných území. Je-li vážná snaha MŽP zastavit kůrovcovou kalamitu na celém území, potom ať se k tomu zavážou. Právě z tohoto ministerstva a od ideologicky nadšených vědců přichází tlaky k rezignaci na osvědčené lesnické zasahování. Takovými požadavky např. jsou: nechat stát soušek k zetlení a nevyužívat je ani k energetickým účelům, viz lesnický profesor Svoboda. Všechny holiny zalesňovat sukcesí a přípravnými dřevinami, za dvacet let to vyřezávat a sázet znovu cílové dřeviny. K tomu lze dodat, že to nejde všude a že to bude způsob zalesňování trojnásobně dražší než ten klasický do dvou let po vzniku kalamity umělé.

Na toto vlastní hospodaření nevydělá a stát mu na to nedá. Proto jsme mohli vidět nedávno v Poslanecké sněmovně při schvalování státního rozpočtu, že se tam těch šest miliard pro vlastníky lesů nenašlo, a vidíte, že ani dneska nemáme jasno ani na ty tři miliardy. Takže je naivní chtít všechny holiny zalesňovat přípravnými dřevinami – že jo, pane Blaho – když vlastníci lesů nemají ani na to nasázení nejlacinějším způsobem.

Dalším požadavkem fanatické ideologie je vymýtí smrkové lesy až na deset procent zastoupení ze současných 51 procent. Místo toho by chtěli až z 80 procent vysazovat listnáče a přitom zakazovat i nahrazovat introdukovanými dřevinami, které už u nás rostou a osvědčily se 150 let. Zastánci toho si neuvědomí, že lidé v republice potřebují zhruba 17 milionů kubíků dřeva a to u nás přiroste. Uvedenými požadavky bychom došli k neekologickému stavu, kdy se bude smrkové dřevo jednoduše dovážet. Trh si pomůže.

Dnes je ohrožena velká hodnota toho, že z hlediska spotřeby dřeva žijeme trvale udržitelně a naroste to doma a nemusíme dovážet např. z Jižní Ameriky nebo Afriky. To vše nás však čeká, až vymýtíme smrk. Extrémní ekologická hnutí dokonce požadují ostrůvky bezzásahových území o velikosti tisíc hektarů státních lesů, kde se nebude zasahovat proti kůrovci. Chtějí likvidovat smrkové porosty požadavkem, aby Lesy České republiky a Vojenské lesy se přihlásily k certifikaci FSC, která požaduje se zavázat k pěti procentům bezzásahových lesů a nepoužívání postřiků na skládkách proti kůrovci. Zavádění certifikace FSC je zcela ideologický nástroj, který brání efektivní ochraně a zastavení kůrovcové kalamity. Tito naivní a nebezpeční lidé mají dlouhodobě oporu u Ministerstva životního prostředí.

Sázet větší míru listnáčů lesníci nezpochybňují, ale je to opatření, které bude mít vliv na kůrovcovou kalamitu za padesát a více let. Na řešení současné kalamity je potřeba opatření účinná a v dohledu několika roků. Se znalostí historie víme, že kalamity byly zastaveny lesnickými způsoby zpravidla za dva až tři roky, za současných vlivů (?) to jistě bude trvat déle.

Vážené dámy poslankyně, vážení páni poslanci, žádám vás, abyste svým usnesením, které tady nače paní zpravodajka, přijali ty body a protože vím, co tam asi je, tak bych ještě tady rád zveřejnil bod, který tam asi navržen nebude, ale žádám, abyste se tím zabývali.

Je to bod, že vás žádám, abyste uznali, že není důvod, aby Ministerstvo životního prostředí vydalo vyhlášku, kterou se stanoví přírodě blízká zóna v rozsahu 27 procent území Národního parku Šumava. Důvodem je znění zákona č. 123/2017 Sb., o ochraně přírody a krajiny, dle něhož v zóně přírodě blízké nelze provádět účinná a efektivní opatření k obraně před těmi škůdci-kůrovci. Z tohoto hlediska jde o zónu bez zásahu. Pan ředitel parku jistě bude říkat, že je to zásahový – nikoliv. Bude nabízet lapače, že tam budou bránit tzv. lapači. Lapače už dneska nejsou způsobem k zastavení kůrovcové kalamity. Vyhláška Ministerstva zemědělství o ochraně lesů a v navržené současné novele lesního zákona už je, že lapače se nemusí ani používat v době kůrovcového

přemnožení. A na tomhle je založena ochrana těch 27 (Poslankyně Válková: Pane Martane, já vás jenom upozorním už na časový limit. Prostě pro každého tady platí.) Dobře. Já už to mám všechno. Děkuji pěkně.

Poslankyně Helena Válková: To bylo skvělé, že jsme se takhle synchronizovali a já bych poprosila pana Klewara, zástupce Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa, aby se ujal slova.

Pan Martin Klewar: Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové. Jmenuji se Martin Klewar a jsem státním zaměstnancem Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa, což je organizační složka Ministerstva zemědělství. Chtěl bych říct, že se necítím úplně dobře v roli, kterou teď tady provozuji, protože ne zcela úplně se vším, co kolega Martan řekl, souhlasím a nechci prezentovat svoje vlastní názory, ale prezentovat závěry zjištění, která jsme prováděli předchozím čerpáním veřejných prostředků jako ústav. Jsou to nálezy našeho odborného ústavu, které shromažďujeme už více než deset let a které jsou tedy součástí závěrů Ministerstva zemědělství. Takže budiž řečeno to, co k té situaci bylo zjištěno.

Předně bych uvedl, proč se náš ústav zaobírá věcí tak blízce dotýkající se ochrany přírody, když jsme „hospodářská úprava lesa“. Je to dáno tím, že kůrovec, lýkožrout smrkový, je kalamitní hmyz podle vyhlášky 101 a prováděcí vyhlášky k lesnímu zákonu. A Národní park Šumava je součástí přírodní lesní oblasti 13 – Šumava, která je větší a vlastníci lesů, kteří se v této lesní oblasti nacházejí, jsou předními odběrateli našich služeb a my se musíme k té situaci nějak vyjádřit.

V minulých závěrech našich zpráv bylo zjištěno, že došlo prokazatelně k poškození lesů v sousedství Národního parku Šumava kůrovcem, namnoženým uvnitř Národního parku Šumava. Je to součástí závěrečné zprávy. Já bych si dovolil trošku biologie a ekologie. Myslím si, že by to nemuselo vadit a časový limit mě když tak stopne. Co se týká lýkožrouta, je důležité vědět, že je to součást ekosystému, ale zároveň má svoji roli v ekosystému a ta role se nazývá buď predátor, anebo parazit. Někdy se uvádí také mortalitní parazit. Princip toho parazita je zahubit svého hostitele a tím hostitelem jsou ty smrkové lesy.

Kůrovec se během své činnosti, vyhledávání atraktivní niky, množí a jeho množení dosahuje geometrických počtů. Není pravdou, že by se lýkožrout nebo kůrovci vyhýbali přirozeným lesům nebo pralesům, ale v našich českých podmínkách třeba v roce 2004 vědci uvedli: Po vypuknutí kůrovcové kalamity nedochází k úplné ztrátě lesů a lze ji považovat za nástroj obnovy jejich přirozeného charakteru.

I na jiných místech vědci Jonášová, Prach, 2004, prof. Fanta, akademičtí pracovníci sdělují: Působení kůrovců představuje selekční tlak na méně životaschopné, přestárlé, různě znevýhodněné,

méně přirozeně odolné a adaptované jedince, kteří podléhají ataku snáze. Uvolněním prostoru pro novou generaci smrku se tak uskutečňuje přirozená regenerace lesa.

Taková byla i je situace v části vědecké obce. Z toho potom vyplývá to napětí mezi těmi názorovými skupinami, které reprezentují lesníci anebo ochránci přírody. A já bych rád uvedl kontext, ke kterému dochází ve světovém měřítku. Například v Britské Kolumbii v Kanadě je k současnému dni zničeno bratrancem našeho domácího lýkožrouta smrkového, *dendroctonus ponderosae*, kůrovec na borovici, zahubeno 16,5 milionů hektarů lesa, pralesa v Britské Kolumbii, kde byl lidský vliv naprosto minimální. To znamená, je to v přímém rozporu se závěry našich vědců - 16,5 milionu hektarů lesa je šestinásobek všech lesů České republiky. Všechny lesy České republiky. Šestinásobek.

A Natural Research of Canada, což je kanadský ekvivalent našeho ústavu, na svých stránkách – jak můžete sami dohledat – prezentuje, odcitoval bych to: V roce 2000 se několikrát brouci z masivní epidemie v centrální Britské Kolumbii přenesli na horních vzdušných větrech přes biogeoklimatickou bariéru, kterou představovaly Skalisté hory. Na jiném místě stejný státní úřad uvádí: Rozptylová schopnost je normálním životním projevem. Dospělí brouci letí, aby našli nové stromy a kolonie. Možnost dálkového rozptylu větší než sto kilometrů, za příznivých povětrnostních podmínek, je dobře zdokumentována.

K tomu je potřeba doplnit ilustraci, že třeba v České televizi 14. prosince minulého roku děkan Lesnické fakulty Marek Turčáni uvedl, že lýkožrout létá pouze 1 – 1,5 kilometru. To ilustruje obrovský rozptyl hodnot, které jsou schopni vědci produkovat a opravdu velice těžkou situaci lidí, kteří mají praktikovat nějaký management tam, kde se má s kůrovcem pracovat. (Poslankyně Válková: Já jenom upozorním také na čas.) Kolik mi zbývá?

Poslankyně Helena Válková: Ten už je vyčerpaný, ale samozřejmě, protože je to také velmi zajímavé pro nás všechny, když tady otevřeně hovoříte i o těch rozporech ve vědecké komunitě...

Pan Martin Klewar: Dobrá. Já to zkrátím a dostanu se k hydrologii lesa, protože součástí další disciplíny českých vědců je zabývání se hydrologií lesa, jestli existuje - anebo neexistuje. Na rozdíl třeba od té Kanady, kde se tyto věci berou - řekl bych - v souladu s naší tradicí a jsou výzkumy, které prezentují, že obnova po kalamitách kůrovce, obnova hydrologie krajiny, trvá padesát let. Ale v českých podmínkách se můžeme dozvědět, že: Je tradovaným mýtem, že odumření dospělého lesa vede ke vzniku povodní či naopak k vyschnutí povodí a úbytku vody v tocích. Profesor Karlovy univerzity Jakub Hruška.

Protože to je opravdu emotivní a myslím si, že všichni vnímáte ten spor, já bych nechtěl být ambasadorem vlastního odchodu ze zaměstnání, ale rád bych řekl, že v současnosti a cituji ze zprávy, na které teď pracujeme a je doplněna odkazy na vědecké publikace, celkem 72, v cizích jazycích.

V hydrologii a v péči o vzrostlý les, který plní hydrologickou funkci krajiny lépe než les podlehlý kůrovcové disturbanci anebo les juvenilních stádií, dochází v současnosti na světě k výzkumu, který potvrzuje závěry, že les a voda jsou v interakci a vzrostlé lesy chrání vodní zdroje. A odstraňování dospělých stromů nebo jejich masivní hynutí kůrovcem má stejný následek, kterým je vysoušení krajiny a nárůst extrémních hydrologických jevů. Nejedná se přitom o vědecky vyvrácené historické omyly, ale o empirickou zkušenost a výsledek aktuálních vědeckých studií. Například Andresian (?), Francouz, čeští autoři Švihla, Šach, Černohous, z jiného světa, z Brazílie Nombre, z Indie...

Poslankyně Helena Válková: Já to dělám hrozně nerada, ale opravdu, kdybyste mohl ukončit ten projev, protože ten odkaz na literaturu, předpokládám, že kdo bude mít zájem, bude mít možnost se potom s těmi autory blíže seznámit.

Pan Martin Klewar: Domnívám se, že ve vztahu k rozšiřování bezzásahových zón v Národním parku Šumava je potřeba nejvyšší opatrnosti, protože tlak kůrovce z celé republiky, jak jsme slyšeli, je mimořádně veliký. Na Šumavě v Národním parku momentálně je klid, protože došlo k vyčerpání potravní niky kůrovce a nedochází k eskalaci. Bohužel, z druhé strany, z Lesních závodů Boubín, z Vojenských lesů a tak dále, ten tlak sílí, a pokud dojde k opětovnému vymezení nových bezzásahových zón, tak se ta celková situace jenom zhorší. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: Také děkuji. (Potlesk.) Myslím si, že jsme sice dali větší časový prostor, ale bylo to velmi na místě, protože tady vidíme, že i vědecké kapacity mohou mít a používat velmi protichůdné argumenty a myslím si, že jste nám poskytl velmi důležitá vodítka při tom posuzování argumentace, která potom povede buď k přijetí, nebo k nepřijetí závěrečného usnesení. Paní poslankyně Balaščíková, které dám přednost, protože je zpravodajkou, je poslankyní a pak by se připravila paní hejtmanka za Jihočeský kraj.

Poslankyně Margita Balaščíková: Především bych vám, pane kolego, chtěla poděkovat, protože jste potvrdil tu moji zpravodajskou zprávu. Já jsem samozřejmě čerpala z různých vědeckých statí a snažila jsem se to z té vědecké a statistické úrovně převést do takové lidské podoby. Děkuji vám.

Poslankyně Helena Válková: To je vždycky příjemné pro vědce, myslím, když slyší od politika takovouto veřejnou pochvalu, ale my se teď přesuneme k paní hejtmance, kterou bych poprosila, aby se – když nechtěla tady sedět – aspoň ujmula svého projevu za řečnickým pultíkem.

Paní Ivana Stráská: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dámy a pánové, děkuji za možnost tady vystoupit a věřte, budu stručnější. Možná se ptáte, co mě - dámu v letech – přimělo přijít sem do Poslanecké sněmovny s kusem dřeva. Moje odpověď je velmi jednoduchá a má dvě slova: zmar a zoufalství.

Když v roce 1992 zřizovala Poslanecká sněmovna Národní park Šumava, určitě byste si nepomysleli, že se jednou budete dívat na takové snímky ze Šumavy, jaké běží před vámi. Národní park byl zřízen, protože na Šumavě se dochovalo unikátní společenství stromů starých tři sta, šest set i více let, pralesy staletých smrků, slatě, zvěř, lesy původně hospodářské, nyní zbytky zcela jedinečné. A protože jsme chtěli zachovat tento unikát našim dětem, vnukům, pravnukům, byl zřízen Národní park Šumava.

Co řeknou naši potomci na to, že všechny ty stromy, které rostly staletí díky spolupráci člověka a přírody, umíraly po milionech po napadení kůrovcem? A my, kteří jsme se zavázali tento odkaz našich předků chránit, jsme jim nepomohli. Nepomohli, ve jménu ideologie, která zvítězila nad zdravým rozumem.

Při zřízení parku bylo rozhodnuto, že bezzásahové zóny budou tvořit 13 procent parku. A já se ptám vás, vážení poslanci, jak je možné, že poté bylo různými opatřeními a rozhodnutími managementu dosaženo dnešních 27 procent bezzásahovosti? Zřekli jste se jakékoli kontroly nad tím, co se na Šumavě děje? V souvislosti s tím a s připravovanou zonací se pak jeví vůle Parku a Ministerstva životního prostředí nerozšiřovat zatím bezzásahové zóny trochu méně vstřícná. Oni už své mají. A ujišťování, že příroda si poradí, mi v souvislosti s rozsahem katastrofy připadá farizejské.

Ten kus dřeva, který je tu před vámi, je pařez smrku, který se narodil na Plešném jezeře, když Johannes Gutenberg vynalezl knihtisk, 40 let před Kolumbem, a zemřel za ministra Bursíka. A jestlipak víte, kdy vzniklo největší rozšíření té původní bezzásahové zóny? Právě za ministra Bursíka. Jeho rozhodnutím nezpracovat větrnou kalamitu po orkánu Kyrill. To se stalo osudným lesům v okolí Poledníku, pramenů Vltavy, Trojmezné, Plešného jezera. Chceme opakovat staré chyby? Nestačí nám kůrovcová kalamita na Šumavě, v jižních Čechách, na Vysočině, v Beskydech? A sucho?

Řekla jsem – zmar. Věřím, že jste všichni pochopili, co tím myslím. Těch 27 tisíc hektarů mrtvého lesa. A řekla jsem – zoufalství. Zoufalství jsem viděla v očích starostů, kteří se obávají

dalšího rozšiřování bezzásahových zón i zón přírodě blízkých. Spolu s opatřeními na ochranu tetřeva vzniká totiž další prostor pro nekontrolovatelné šíření kůrovce. Dámy a pánové, my Jihočeši, máme své srdce v šumavských lesích. Nešlapejte po něm. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Paní hejtmanko, velmi děkuji. Vidíte, že jste byla také odměněna velmi dlouhým potleskem (Děkuji.) a i určitě vaše slova uvízla a uvíznou dlouho v naší paměti. Nyní bych poprosila posledního z petentů nebo zástupců těch, kteří podporují petici. Je to Svaz šumavských obcí, paní Jiřina Kraliková, jestli by mohla buď z místa, nebo tady od řečnického pultíku, záleží na ní. Máte slovo.

Paní Jiřina Kraliková: Vážení poslanci, vážené poslankyně, dámy a pánové, jsem tady za obce, na jejichž území se rozkládá Národní park Šumava. (Poslankyně Válková: Stačí mluvit trochu dál od toho.) Za starosty v těchto obcích, kteří se o to starají a pak samozřejmě za občany, kteří v těchto obcích žijí. My jsme totiž ti, kteří se denně díváme na to, co se na té Šumavě děje. My jsme ti, kteří vidíme stromy, které jsou suché, a nemůžeme pochopit, jak to, že někdo může říkat, že ty pahýly jsou krásné a přesvědčovat nás o tom, že to takhle je. My jsme ti, kteří máme vážné obavy o tom, že přijdeme skutečně o vodu, protože my, když si pustíme vodu v kohoutku, tak vidíme přesně, odkud ta voda přitéká. My prostě víme, z kterých pramenišť teče, jaký les tam je a vidíme, že ten les začíná zrzavět, takže si říkáme – hele, ale něco je špatně. Já nebudu mluvit o lese, protože nejsem odborník na les.

Když jsem se chtěla seznámit s touhle problematikou, tak jsem narazila na to, co tady už bylo řečeno, že existují vědci, kteří říkají, že vlastně zelený les není potřeba a že voda se neztratí, že se nemáme brát. Naopak jsou zase vědci, kteří říkají nebo alarmují, že v podstatě ten problém tady skutečně je. A teď my, obyčejní lidé, si máme vybrat? Jak je možné, že mezi vědci je takový obrovský rozpor, že v podstatě to takhle může fungovat? Za obce bych chtěla říct, že mám obrovský problém s tím, že začíná projednávání zonace. Projednávání zonace začalo přesně 22. ledna, to znamená před necelým měsícem, a mělo by být dokončeno do dubna, května, června 27. února, to znamená, příští týden ve středu budeme my jako starostové obcí seznámeni s klidovými územími.

Kromě toho, že teď vidíme, že jsou ty zóny přírodní, kde jsou ty zóny přírodě blízké, kde se asi předpokládá, že se taky časem těžit nebude, tak se dozvíme, která ještě další místa to budou. Bavíme se tady o číslech. Já bych jenom k tomu chtěla říct, že když se začalo o zonaci mluvit, tak bylo řečeno ministrem životního prostředí, že pro rozvoj obcí na tom území bude 10 procent. A když nám ta zonace byla předložena, tak jsme najednou zjistili, že obce mají 0,9 procenta z toho území. Takže říkáme si, něco je tady asi špatně.

My si uvědomujeme, že tenhle stav je zvláštní a já doufám, že celé to sezení tady v podstatě přispěje k tomu, že bude řečeno, že ta zonace teď - tak, jak je připravena - ani projednávat nejde, protože přece tady zaznělo, že kůrovec je problém a nemůžeme se tvářit, že na Šumavě tomu prostě bude jinak.

A chtěla bych říct poslední věc. My, kteří sedíme v zastupitelstvech, v podstatě víme, že se při každém rozhodování musíme chovat s péčí řádného hospodáře, že v podstatě jsme trestně zodpovědní za každé rozhodnutí, které uděláme. A mě by strašně zajímalo, kdo bude zodpovědný za ta rozhodnutí, která se teď tady připravují. Děkuji. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Já vám také velmi děkuji, jako zástupkyně šumavských obcí jste určitě promluvila tak, jak by si přáli, úplně jasně. A teď otevírám diskusi, ale ještě jako prvnímu zástupci dám samozřejmě slovo zástupci Ministerstva životního prostředí, panu náměstkovi, který nás seznámí se svým pohledem a pak už máte samozřejmě prostor se do diskuse přihlásit vy, poslankyně, poslanci, hosté. Prosím, pane náměstku.

Pan Vladimír Dolejský: Ještě jednou děkuji za slovo, vážená paní předsedkyně. Dámy a pánové, můj názor je názorem vedení Ministerstva životního prostředí a ten je kontinuální. Tedy, Ministerstvo životního prostředí již od roku 2014 odmítá - zřetelně odmítá - speciální zákon v Národním parku Šumava. V té době jsme začali projednávat novelu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, tedy příslušná ustanovení o národních parcích, týkajících se národních parků. A tento způsob, postup, jehož cílem bylo sjednotit přístup ke všem národním parkům a zefektivnit tak péči o tato území, považujeme i v současné době za optimální postup, který kromě jiného ušetřil množství administrativy.

Pokud jde o plochu lesních porostů, ponechaných samovolnému vývoji, návrh nové zonace, jak už tady bylo zmíněno, co se týká Šumavy, je 27 procent oné přírodní zóny. Dnes je 27 procent. Tedy v návrhu není navýšení ani o procento. Ale my k tomu máme argumenty, případně ve vystoupení určitě doufám, prosím, dostane slovo k větší míře podrobnosti pan ředitel Národního parku Hubený. Mám na mysli monitoring přirozeného zmlazení, meziroční vývoj kůrovce atd. To jsou docela zajímavá data.

V současné době na stole leží návrh, který říká – nezvyšujeme na 15 let. Na 15 let nezvyšujeme bezzásahové území. Já nechápu, proč je takovýto návrh nejednatelný. To mě velice zarmoutilo, paní starostko, co jste řekla v závěru. Tedy na území Národního parku Šumava neprobíhá úmyslná těžba za účelem financování správy Národního parku. Pokud úmyslné těžby probíhají – a v loňském roce probíhaly prakticky téměř výlučně těžby nahodilé, nikoliv kůrovcové, nahodilé těžby - to jsou těžby, které způsobí vítr, námraza, jinovatka a taky kůrovec, takže

především tedy nahodilé těžby, protože ty větrné disturbance se nevyhnuly ani Šumavě, tak jejich primárním cílem je naplňování povinností, cílů ochrany Národního parku, tedy především změna struktury a složení lesních porostů, směrem k přírodě bližšímu stavu, směrem k větší odolnosti do budoucna. A les na území Národního parku není hospodářský les. Není hospodářský les.

Ono kdo pochopí, jaké jsou poslání a cíle národních parků, lépe vstřebává ty korektní argumenty, nikoliv argumenty tendenční, které i dnes, bohužel, tady zhusta padaly. Tedy netěží primárně za účelem zisku.

Ministerstvo životního prostředí tedy nesouhlasí se vznikem nové zástavby mimo zastavěná území a zastavitelné plochy obcí. V současné době vzniká již zmíněná nová zonace a zóna kulturní krajiny bude určena k následnému udržitelnému rozvoji obcí a nepochybně bude vymezena především na uvedených plochách.

Uvedená újma na právu za zdravé životní prostředí nebyla ničím doložitelným potvrzena. Jak vyplývá z řady měření, k žádné výrazné změně vodního režimu na území parku nedošlo. Suché a teplé roky posledních dvou desetiletí zcela korespondují s vývojem klimatu ve střední Evropě atd. Je nutné si uvědomit, že neexistuje žádná souvislost mezi současným stavem lesů v České republice a probíhající kůrovcovou kalamitou nebo gradací a průběhem přírodních procesů v národních parcích a i jiných zvláště chráněných územích, tedy maloplošných rezervacích.

Opravdu tak, jak i tady zaznělo v jednom projevu, my bychom mohli vidět ohrožení z vnějšku hranic území Národního parku. To je zvláštní stav, že. Paní hejtmanko, prosím, v předchozím jednání jsme debatovali o katastrofě na území celé České republiky. Tam je skutečně ekonomická a ekologická katastrofa. Bylo to Ministerstvo životního prostředí, které na tuto skutečnost jako první poukázalo. A mluvíme-li o 1,5 procentu výměry České republiky, což je výměra národních parků, nebo chcete-li o 3 procentech lesů, to jsou lesy ve všech čtyřech národních parcích, tedy Šumava - a děkuji za toleranci, zaokrouhluji - je něco přes 1 procento výměry lesů – ten les na Šumavě je – a to nepotvrzuje některé výroky a názory – ve velice dobré kondici na rozdíl od lesů v České republice. (Smích.) Je ve velice dobré kondici na rozdíl od lesů s malým „l“ v České republice od Jablunkova po Aš.

Závěr si dovoluji zkrátit. Naopak výzkumy.. Mohu dokončit? Děkuji.

Poslankyně Helena Válková: Poprosím tedy o klid, aby mohl pan náměstek dokončit v klidu svůj projev.

Pan Vladimír Dolejský: Děkuji. Výzkumy naopak ukazují, že šíření kůrovce je mnohem mírnější v pralesovitých původních porostech, které jsou výsledkem působení přirozených procesů. Dále se nepotvrdilo, že by budoucí kůrovcová kalamita byla přivezena v důsledku ponechání

porostů v bezzásahovém režimu. Naopak, nedokonalá asanace, ponechání kůrovcových stromů či její následky, větrné polomy v důsledku otevření porostních stěn a holin měly zásadní dopad na rozvoj kůrovcové kalamity v dalších letech.

Přijetí moratoria, které bylo zmíněno, tedy považujeme za zcela, zcela neopodstatněné.

V poslední větě číslo pro srovnání: 2008 – 2012 v Národním parku Šumava bylo vytěženo méně – a to byla největší těžba v těch čtyřech letech – asi 1,6 milionu kubíků kůrovcového dříví, za jeden jediný rok, 2016, bylo na stejné ploše na severní Moravě, vytěženo větší množství kůrovcového dříví. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: Já také děkuji, pane náměstků. A ještě se zeptám, protože přece jenom jste naznačil někoho - nebo dokonce označil někoho - kdo by, z vašeho pohledu, tady měl vystoupit. Je to pan ředitel Národního parku Šumava, pan ředitel Hubený? Já ho nechci vyvolávat, ale pokud se přihlásí – jakože se, myslím, hlásí. (Můžu?) Ano, můžete. Máte slovo.

Pan Pavel Hubený: Dobrý podvečer. Děkuji za slovo. Ten výřez, paní hejtmanko, je z takového místa, které asi všichni známe a kdybyste se podívala na obraz Julia Mařáka z roku 1890 a porovnála ho se současným, tak zjistíte, že jsou to dva identické obrázky, protože i v roce 1890 byl kar Plešného jezera po velice silné kůrovcové gradaci, kterou tedy nikdo nezastavoval.

Podobný příklad mám i z pramenů Vltavy. Ano, vypadá to příšerně hlavně pro člověka nezvyklého. Já už jsem si docela zvykl na ten obrázek, ale je to určitě šokující vidět ty tisíce suchých stromů. Nicméně my jsme tam provrtali před třemi roky pár stromů, které přežily, a je tam, řekněme, čtvrtina stromů, které mají sto až dvě stě let, které jsou živé a našli jsme tam i strom živý, který je starý pět set let.

A zase je to obraz, když si přečtete Klostermanna z roku 1890, Boehmerwaldskizzen, ten to také popisuje jako totální zmar. A prales už to nikdy nebude, no a vida – on tam zase byl a zase to vypadá jako zmar. Ten smrkový les je prostě takhle cyklický. Neříkám, že to všude funguje, že všude přežijí pětisetleté stromy. Pochopitelně jsou místa, kde ty cykly běhají rychleji, ale prostě běhají. A já myslím, že – vidím tady v sále spoustu lesníků, možná většina lesníků tady je – se o tom v podstatě i učili a znají to, takže nechci nikoho poučovat.

Takže vnořím se ještě k petici. Vidím tady požadavek na 23 procent bezzásahovosti a žádné rozšiřování, s tím, že je to zdůvodněno tím, že nebude území bez zásahu, tak tím budeme ochráněni od toho, aby nám odumřely vzrostlé smrkové lesy. Jste lesníci, tak víte, že to je nesmysl. To nejde spojit. Za prvé, není celé to území, těch 23 nebo dneska 27 procent území, jenom souše a zmar. To je tak třetina toho území. Minimálně na třetině toho území rostou, ano, ty staré, zelené lesy, o které máme obavu, ale všichni přece víme, že jsou vichřice, i když není rovnou kůrovec, jsou sucha, jsou

námrazy a prostě staré lesy odcházejí. A jakmile ten starý smrkový les prostě někde zahájí svůj rozpad, tak on ho během dvaceti let dokoná. To je téměř neudržitelná věc.

Na té petici se mi právě nelíbí spojování toho, že musíme zasahovat, abychom zachovali staré zelené lesy. Ne, k tomu nevede cesta a petice číslo 1 dnešní odpoledne je toho klasickým důkazem, že to takhle nejde.

Potom je tady návrh na to, aby se zastavily nebo zakázaly úmyslné těžby v Národním parku Šumava jako zdroj financí. Heleďte, za existenci parku úmyslné těžby, to znamená ty plánované, které provádíme s nějakým cílem a ten cíl je především to, abychom nějakým způsobem uvolnili podrost, abychom strukturovali právě homogenní smrkové lesy, aby nebyly tak labilní, ale aby byly více stabilní, tak ta činí 20 procent z celkové těžby – 80 procent těžby v Národním parku Šumava mám za jeho existenci v nahodilých těžbách, to znamená kůrovec, vichřice, kůrovec, vichřice. To se pořád opakuje. A zrovna loňský rok ta těžba byla obrovská potom po těch vichřicích, které byly v roce 2017.

Když bychom aplikovali tohle omezení, pro správu to nebude žádný výrazně ekonomický efekt s těmi 20 procenty, ale bude to znamenat, že si vlastně zastavíme jakoukoliv možnost dělat výchovné zásady v těch porostech tak, jak my si představujeme. Zkomplikovali bychom si situaci při bezpečnostních těžbách okolo turistických cest. Zkomplikovali bychom si i situaci při nějakých zásazích na těch, řekněme, sukcesních plochách, které máme třeba přivedené do lesa, ale máme tam nějaké chráněné druhy, jejichž existenci chceme podpořit nějakým prosvětlením, např. když nám zarůstá tokaniště tetřívka. Když ho necháme zarůst, tak tokaniště nebude, když to vytěžíme, tokaniště bude. A můžeme to udělat jenom úmyslnou těžbou.

Poslankyně Helena Válková: Já bych jenom poprosila, zase s přihlédnutím k dalším zájemcům...

Pan Pavel Hubený: A pak jsem měl jenom jedinou větu. Je tady návrh na to, aby se zakázaly stavby mimo zastavěné a zastavitelné území obcí. Myslím, že je nadbytečné, protože tohle omezení už v zákoně je od roku 2017. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: Také děkuji, že jste vystoupil jako zástupce toho, kdo má ve správě Národní park Šumava. A teď bych poprosila vás, kteří chcete diskutovat - limit budu teď sledovat, ty dvě minuty – abyste se případně přihlásili do diskuse předtím, než načte zpravodajka návrh svého usnesení. Ten bude tentokrát opravdu až na závěr, protože pak ho zapomeneme a museli bychom ho opakovat. Prosím. A představit, prosím, a zapnout mikrofon.

Pan Bretl: Já jsem Bretl, chudý kolemjdoucí, kterého to zajímalo, ale dělal jsem jako vědecký pracovník, vědce jsem zaměstnával a i jsem si myslel, že se tím budu živit, ale pak jsem zjistil, že ta věda a realita má hrozně daleko. A když jsem poslouchal tady mladého pána, tak jsem tam zaznamenal pár takových věcí, kterými jste se mi vy, paní Válková, zdála trošku ohromena nebo zaskočena. Tak jsem vám chtěl říct – nenechte se zaskočit ani citacemi těch blábolů.

Protože jsem technik, tak jsem se... je vidět tolik, že prostě.. protože jsem technik a lidi atd., problémy, tak jsem si říkal, jsem blbý, budu studovat. Tak jsem začal studovat psychologii, sociologii jako technik a zjistil jsem, že většina psychologů a sociologů toho psychologa a sociologa jako vědce potřebuje, a tak se jím stane. Výsledek je Freud atd. Takže já když tady vidím ekonomické úvahy a tak dále, tak prostě teče do lodě a je to potřeba řešit.

Poslankyně Helena Válková: Možná se přiznám, že teď nerozumím tomu poselství, kromě péče o to, abych se nenechala svést nějakou vědeckou citací, ale kdybyste řekl, jestli jste tedy pro argumentaci tu či onu, nebo jen tak neutrálně sledujete.

Pan Bretl: Řeknu, že jsem byl zděšený tady tím vědeckým vystoupením. A aby to nebylo osobní, kdybych měl písemnou formu, tak se k tomu rád písemně vyjádřím. Jako blbý kolemjdoucí.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji za toto vyjádření, dodržení časového limitu a poprosím tady znovu.

Pan Jaromír Bláha: Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážené dámy, vážení pánové, jmenuji se Jaromír Bláha, jsem z Hnutí DUHA. Problematikou ochrany Národního parku Šumava se zabýváme 25 let. Stejně tak přihlížíme k další petici pana Ing. Martana v této Sněmovně.

Mám jenom několik dílčích poznámek. Předně petit, který navrhuje pan Ing. Martan, vůbec nesouvisí s těmi petičními body. Ti lidé, kteří tu petici podepsali, rozhodně nepodepisovali nějaké moratorium na vyhlašování zvláště chráněných území v celé republice. Ta petice se týká výhradně Národního parku Šumava, tedy přejděmež k Národnímu parku Šumava, nicméně ten kontext s těmi okolními hospodářskými lesy je potřeba vnímat.

Při projednávání té předchozí velice seriózní petice Sdružení vlastníků lesů tady padla jasná čísla o tom, že v letošním roce se očekává, že bude napadeno 30 – 50 milionů kubíků smrků kůrovcem. Kapacita je 20 – 25 milionů čili teď diskutujeme o tom – a řeší to v současné době podvýbor lesnický zemědělského výboru – kde a jakým způsobem umožníme de facto dočasně

nezasahovat proto, abychom ty horské kapacity soustředili v hospodářských lesích do míst, kde ještě budeme hospodářské lesy chránit.

V této situaci předkládat petici a žádat, abychom přednostně zasahovali v národním parku a v chráněných krajinných územích, protože kapacita těžařských společností je dána, o co víc budeme zasahovat v národním parku, o to víc bude dočasně bezzásahové území v hospodářských lesích. Takováto diskuse mi skutečně přijde trošku jako z jiné planety. Nezlobte se na mě.

Poslankyně Helena Válková: Máte také vyčerpaný limit dvě minuty.

Pan Jaromír Bláha: Dobře. Já řeknu poslední věc jenom k emotivnímu poselství a výzvě paní hejtmanky. Ta diskuse, jak už tady zaznělo, tedy není o tom, jestli se budeme dívat na zelený les nebo na uschlé stromy, ale s těmi návrhy nemáme alternativu uchovat zelený les do nekonečna. Tu alternativu, jestli v národním parku se budeme dívat na pařezy anebo na ty suché stromy, které - pravda - se nikomu nelíbí, jednou to k tomu vždycky musí dojít. Děkuji.

Poslankyně Helena Válková: Také děkuji za vaše vyjádření a poprosím dalšího diskutujícího. Prosím. Zapněte si mikrofon a představte se.

Pan Jan Kůrka: Vážená paní předsedkyně a vážení přítomní, jmenuji se Jan Kůrka a jsem zastupitel Plzeňského kraje. Úvodem tedy musím se plně postavit za stanovisko paní jihočeské hejtmanky, to v každém případě, protože Západočeský kraj má absolutně stejné stanovisko. Já bych teď asi začal tak trošičku z mládí, protože chci jenom krátce podat svědectví, neboť jako vrcholový sportovec jsem Šumavu poznal v 60. letech, v době, kdy ještě nebyly jednomužky a my jsme tam jezdili dělat sílu.

To, co tady ukazovala paní hejtmanka, to jsem zažil a zažil jsem ty stromy poražené, samozřejmě tu a tam některé a hajní, kteří přišli, říkali - chlapci, za tuhle ten čtyřmetrový kmen máme cihličku zlata. A pak tedy, i když nás to jaké mladé kluky moc nezajímalo, ale večer tam nebylo co dělat, tak jsme s hajnými besedovali. Oni nám vyprávěli, jak obrovské dvě miliardy jdou do státního rozpočtu z toho území, kde jsme na Šumavě těžili - Třístoličník a tak dále. A říkám, to bylo v době, kdy ještě nebyly jednomužné pily a všechno jsme makali rukama, pouze 250 motorem hnaná dvoumužka, tak ty tam kácely tuhle ty stromy a my jsme kolem toho skákali.

Dneska Kyrill, který způsobil, skutečně nastartoval tu katastrofu, o které tady už několikrát hovoříme, je svým způsobem sice jenom start, ale lidská nedbalost je především to, co způsobilo rozmach této katastrofy. Nehledě k tomu, že v době, kdy byl Kyrill, už těch jednomužek byly tisíce a hlavně v té době byl dostatek lidí na práci - což dneska tady mnohokrát zaznělo - lidi prostě už

tedy nejsou, takže jak se bude dělat výsadba, když ani sadba není atd. To všechno vím, jak jsem tedy strojař, z toho důvodu, že jsem členem Komise životního prostředí a tak to tam vedoucí úseku, ředitelé lesů nám prezentují. A protože mě to zajímá – jako z nostalgie tam občas jedu, naposled jsem tam byl předloni na velké olympiádě.

Poslankyně Helena Válková: Musím vás upozornit na limit, na čas.

Pan Jan Kůrka: Dobře. V době, kdy ta katastrofa začala, byla řada vynikajících odborníků-srdcařů, kteří říkali: Je to špatně. A jak to dopadlo? Byli na hodinu propouštěni. To já chci zdůraznit, protože si myslím – taky to tady zaznělo, nejen ode mě – že každý trestný čin by měl být potrestán. Tak jako jsem byl trestán já od mámy doma.

Poslankyně Helena Válková: Já opravdu musím... abyste ukončil.

Pan Jan Kůrka: Přinesl jsem trojku. Říkám – hele, ten dostal čtyřku. A já už jsem dostal pár facek, takže když mi někdo říká, že v roce 1890 taky byla katastrofa, tak prostě dneska je doba skutečně jiná a máme úplně jiné technické možnosti a k tomu v životě nemuselo dojít.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. (Potlesk.) A poprosím dalšího řečníka. Vy jste se hlásil a potom za vámi ten pán první. Tak se domluvte. (Z pléna: Omlouvám se.) Jestli ten gentleman tady vám dá přednost, tak se nějak, pánové, dohodněte. Já opravdu nevím, kdo z vás dvou se hlásil první. (Z pléna: Dobrý.) Dobře. Máte slovo.

Pan Vladimír Říha: Děkuji. Jmenuji se Vladimír Říha. Vážené dámy, vážení pánové, já bych k tomu měl zase jednu malinkou připomínku. Od náměstka Dolejského tady zaznělo, že zde bylo řečeno mnoho tendenčních projevů a proslovů a výroků. Já s ním musím souhlasit, ale musím konstatovat, že to bylo především v jeho proslovu, kde to bylo zcela účelově a manipulativně svedeno z věcné stránky do stránky ideologické. A musím konstatovat, že tak podobně vyzněla i další vystoupení té strany ekologické.

Chtěl bych říct, že řešení vidím v tom, že se opustí ideologická stránka a vrátíme se zpátky k nějakému racionálnímu šetření, že naší snahou bude zachovat lesy a nikoliv budovat nějakou virtuální divočinu. A to, co tady zaznělo, že nelze zachovat trvale zelené nebo živé lesy, to svědčí jenom o tom, že jsou tady lidé, kteří se řídí pravidlem: čemu nerozumím, to je špatně, co neznám, to neexistuje a co se mně nehodí, to prostě zakážu a to nepovolím. A to si myslím, že by neměl tento přístup k tomu být.

A co se týče té tzv. vědecké podpory, samozřejmě vždycky se najdou pseudovědci, kteří z určitých zájmů budou podporovat cokoli. Jako bylo vědecky podporováno, že olovo v benzínu není škodlivé. Jako bylo vědecky podporováno, že rasová politika nacismu je správná, tak stejně tak je samozřejmě pseudovědci podporováno, že tzv. ochrana přírody s tím, že (Poslankyně Válková: Limit. Dvě minuty jsou pryč.) příroda se nechá být, je v podstatě také to samé. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: Také děkuji. A poprosím toho pána, kterého jsem přes monitor neviděla, aby se ujal slova a představil.

Pan Josef Vovesný: Děkuji za slovo. Jmenuji se Vovesný. Problematikou Národního parku Šumava se zabírám více jak 15 let. Dříve jako funkcionář SVOL, teď jako poradce SVOL. Ve dvou minutách řeknu to úplně nejpodstatnější.

Situace na hřebenech Šumavy, Národního parku Šumava, parku Bavorský les je ve smrčínách naprosto identická a území, která se dala do bezzásahového režimu, totálně odumřela. To je zcela rozdílný názor proti panu náměstkovi Dolejskému. Důkazy o tom jsou jasné. Jsou v Rakousku z leteckých snímků, v Bavorsku i u nás. Toto území je snímkováno každý rok a je doložena celá dynamika rozpadu, jak postupovala v jednotlivých letech a přesně kopíruje ve smrčínách totální rozpad hranice bezzásahových území. Takže ta příčina je doložena, prokázána a jenom se s touto pravdou manipuluje. Děkuji. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Děkuji vám. Je tady ještě někdo, kdo by předtím... vidím vzadu, já dám přednost i tomu, kdo ještě nehovořil. Vzadu. Prosím. Ano, to jste vy, na koho se dívám, neznám jméno.

Řečník: Děkuji za slovo. Já jsem při první petici vystupoval jako petent, teď tady jsem jako divák. Chtěl bych reagovat na prohlášení pana ředitele Národního parku a o stejné situaci v době pana spisovatele Klostermanna. Zapomněl však dodat, že po té apokalypse, která tam na Šumavě byla, tak se všechno zalesňovalo. Žilo tam původní německé obyvatelstvo, které bylo po válce vyhnáno a situace s tím, že se zamezuje rozvoji obcí – vím, o čem hovořím, 24 let jsem starostou a po práci v malé obci - tak se brání jejich rozvoji a tím pádem, když tam nebude v těch obcích rozvoj, tak ty obce budou také postupně vymírat. A dosáhne se toho, že bude krajina bez lidí, bude pouze krajina pro někoho, kdo tam bude pozorovat v uvozovkách přírodní procesy.

Co se týče vyhlášení bezzásahovosti a dalších zón v územích, která jsou dneska celkově ohrožována kůrovcovou kalamitou, trošičku se nám to ztenčuje na kůrovcovou kalamitu. Ono to sucho zabojovalo, bohužel, nepříznivě i s duby, borovicemi a tak dále, takže nám hynou lesy plošně.

Celkově jaksí vyhlášovat chráněná území dále v momentu, kdy tady máte tuhle apokalypsu, mi připadá, jako když hoří dům. Z jedné strany hasiči hasí a z druhé strany palič přilévá benzín do ohně. Děkuji za pozornost. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Také děkuji za dodržení toho časového limitu i za váš příspěvek. Jenom poprosím už, abychom to směřovali k závěru. Čili prosím... (Hlas z pléna: Bude to pozitivní?) Prosím, vy už jste se představil u té první petice a musíte si znovu zapnout mikrofon.

Pan Jan Šonka: Už je zapnutý. Prosím pěkně, jenom bych řekl, že s problematikou kůrovce přicházejí i jiné problematiky. Důležitost vody pro lidi, důležitost vody pro atomovou elektrárnu, dále důležitost půdy, protože půda, která není kryta rostlinným krytem, bývá odnesena erozí. To všechno se tam může stát. A protože by se mělo ruku v ruce a jinak o takových těch problematikách, že i vědci jsou mezi sebou tací, onací. Existují příspěvky dokonce Vuketice (?) z Univerzity Wien a potom třeba amerického profesora, který se zabýval předěláváním přírody.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji a ještě se v závěru diskuse hlásí pan poslanec Blaha. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Stanislav Blaha: Děkuji, paní předsedkyně. Já nevím, nejsem odborník na životní prostředí. Snažím se vždy nad těmi věcmi zapojit zdravý selský rozum a zároveň jako starosta okresního města opravdu věřím kolegům-starostům ze všech těch obcí, kteří nechtějí v podstatě nic jiného, než aby jejich obce měly udržitelný rozvoj, aby k nim třeba přijeli i nějací turisté a pomohli jim v tom udržovat ty obce tak, jak v podstatě vždy přísahají po volbách a ten majetek jsou povinni spravovat.

Já mám také rád Šumavu. My na Moravě máme Šumavu velmi rádi. Myslím si, že sem rádi opakovaně jezdíme a vždy jsem měl pocit z těch šumavských hvozdů, že přijíždím do takového šťavnatého koutu České republiky, že se tam skutečně těším, protože Šumava je něčím jiná. Nejsem ovšem přesvědčen o tom, že by to bylo díky bezzásahovým zónám. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, pane poslanče. (Potlesk.) A ještě pan Martan. Poprosím už teď o stručné vyjádření. Opravdu máte stejně jako ostatní dvě minuty.

Pan Petr Martan: Já bych se ještě pokusil to upřesnit, aby vážení poslanci a poslankyně tomu dobře rozuměli, o co tam jde. Petenti nezpochybňují 27 procent zóny přírodní. To je ta absolutní bezzásahovka, ať je to – ale k tomu ještě vymysleli dalších 27 procent území přírodě

blízké a tomu říkají – pan náměstek Dolejský, pan ředitel – zóna zásahová. A my říkáme: To je bezzásahové. A přineseme dostatek argumentů k tomu, že nemají prostředky na to, aby zaseli. Že se tam můžou sázet stromky, to nás nezajímá prakticky. Nás zajímá, jestli ten les tam zůstane, třeba 600 let starý smrk, který bychom chtěli vidět. A k tomu, k té bezzásahovosti, je ještě důležité vědět, že mimo těch 54 procent bezzásahových je x procent klidových oblastí s výskytem tetřeva, kde se ta ochrana lesa před kůrovcem pokládá v tom, že po 15. červenci se tam může kácet – i stromy. Ale to je pozdě. Osmdesát procent těch brouků už je pryč. Tamhle pan Bečvář by to mohl dokázat. Děkuji za pozornost.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji vám. Teď už dám poslední příspěvek, protože uzavřu diskusi. Hlásí se ještě někdo? Tady vidím ruku razantně zvednutou. Takže už poslední.

Pan Jan Bečvář: Já nebudu dlouho zdržovat. Jmenuji se Bečvář a jsem – nebo byl jsem – dvanáct let vedoucí Územního pracoviště Modrava u Lesní správy Modrava, potom ekologicky se to jmenovalo Územní pracoviště. Pak jste byli jaksi odejiti a dneska už tam Lesní správa není nebo zabývající se lesem. Ale já jenom chci reagovat na pana Dolejského, jak tady s těmi čísly šermoval, aby ohromil poslance: 1,6 milionu kubíku, že bylo vytěženo, jste říkal, za to období čtyřech let a že to se vytěžilo loni jednou tolik. Ale tam, to se vytěžilo. A ty stromy, co tam zůstaly a co tam zůstaly stát a zůstaly ležet, ty nezmiňujete. Ty nejsou nikde v evidenci. A to jsou taky mrtvé stromy. To je také mrtvý les. Takže to je zavádějící. Poslanci neví, jak to chodí. To se nikde nevykazovalo, to tam zůstává stát, to tam dneska stojí a leží, ale ty kubíky – vy řeknete 1,6 milionu a tím se snažíte ohromit. Ale ono to tak není.

A potom ještě bych chtěl reagovat, jak pan ředitel říkal o těch těžbách, že se těží úmyslně jenom uvolňování náletu. Není to pravda. Nálety se nesměly uvolňovat - nebo aspoň na našem Územním pracovišti nesměly uvolňovat - pouze se prořezovaly porosty do 40 let. A prořezovaly se nad míru, ne jako podle lesního zákona do zakmenění 0,7 – ale byli jsme nuceni i víc. Nevím, jestli to mělo účel ekonomický nebo na rozvrácení těch mladých porostů - to nevím – protože téhle ideologii já bohužel nerozumím. Já jsem z lesnické rodiny a tomuto fakt nerozumím. A jinak bych chtěl tedy podpořit paní hejtmanku a paní kolegyni ze Svazu obcí, protože mluvily mi tedy naprosto ze srdce. Děkuji. (Potlesk.)

Poslankyně Helena Válková: Děkuji i za perfektní dodržení limitu, čímž byl poslední diskusní příspěvek vyčerpán. Pan náměstek chce ještě stručnou technickou repliku.

Pan Vladimír Dolejský (?): Ano, pane kolego. Já jsem nechtěl ohromit číslem 1,6 na Šumavě, co zůstalo stát a je suché – my říkáme spíš tlející – dříví, kterým je arci (?) život a za pět let tam není kůrovcová kalamita, jakou můžete vidět na všechny světové strany v České republice. Já jsem řekl, srovnávám to se stejným územím, to jsou čtyři lesní správy na severní Moravě. V jednom roce se vytěžila větší hromada dříví – to je 2016 – a máme tady za dva - teď už skoro tři - roky největší kůrovcovou kalamitu v lesích, malé „l“, zdůrazňuji, v České republice. Tak kam je třeba poutat tu pozornost, prosím? Já si myslím, že mně všichni, kdo chtějí, porozumějí.

Poslankyně Helena Válková: Já už tedy diskusi nepřipustím, protože už jsme vyčerpali. Takže poprosím, jestli paní poslankyně Balaščíková má nějaký návrh, protože jako zpravodajka může navrhnout - nebo jiný poslanec, poslankyně – závěrečné usnesení nebo může to veřejné slyšení být bez usnesení. To se může také stát, pokud ho tady poslanci neodhlasují. Prosím.

Poslankyně Margita Balaščíková: Děkuji za závěrečné slovo. My jsme se samozřejmě tady od odborné veřejnosti dozvěděli, že úloha kůrovce v přírodě je možná čistič-zdravotník, možná také predátor, ale já bych chtěla říct, že hlavně v přírodě, kde funguje autoregulace. A pokud jako člověk tak neodborně zasahuje do té přírody způsobem, který se podle mého soudu a zdravého selského zemědělského rozumu vymyká těm přírodním zákonům, tak se ani nedivme, že ta autoregulace přírody je tam, kde teď je.

A kolegové, poslankyně a poslanci, já vás prosím, abyste při případném hlasování pro nebo proti usnesení vycházeli z toho, že návrh usnesení jsem skutečně udělala z většinového názoru odborné veřejnosti, včetně té vědecké sekce. Doufám, že té, která má ten zdravý selský rozum. A já bych si dovolila přečíst návrh 94. usnesení petičního výboru ze 17. schůze ze dne 19. února 2019 k veřejnému slyšení k petici číslo 52/P/2018 „Za zákon pro zelené lesy Šumava“.

Petiční výbor po vyslechnutí zástupců petentů „Za zákon pro zelené lesy Šumavy“, vyjádření zpravodajky výboru a s přihlédnutím k vyjádření odborné veřejnosti:

1. Konstatuje, že bezzásahový režim v národních parcích přispívá k šíření kůrovce a tím zhoršuje stav lesních porostů, přispívá k jejich usychání a znemožňuje lesům plnit jejich vodohospodářskou a klimatickou funkci.

2. Doporučuje zvážit přehodnocení rozlohy klidových území s výskytem tetřeva v Národním parku Šumava tak, aby mohlo být účinněji zasahováno proti kůrovci. A zvážit odklad na vyhlášení bezzásahových území a zvláště chráněných území, včetně evropsky významných území, v oblastech se zastoupením smrkových porostů nad 20 procent do doby, kdy se zastaví velkoplošné chřadnutí lesů suchem a kůrovcovým přemnožením v celé České republice.

3. Pověřuje předsedkyni petičního výboru, aby informovala o průběhu veřejného slyšení a jeho závěrech ministra životního prostředí.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Má zde někdo z poslankyň nebo poslanců návrh na jiné usnesení? Pokud ano, prosím o jeho načtení. Není tomu tak. V takovém případě nechám hlasovat o tom jediném návrhu usnesení, nemusíme ani přerušovat schůzi a můžeme přistoupit k hlasování. Jak víte, hlasujeme tady ručně.

Čili kdo je pro návrh usnesení, který byl přednesený paní poslankyní, ať zvedne ruku. Kdo je proti? Zdržel se hlasování?

Tento návrh usnesení byl přijat. (Potlesk.).

Tím končím veřejné slyšení. Děkuji vám za aktivní účast a samozřejmě ten úkol, který mi byl svěřený, abych informovala pana ministra životního prostředí, splním. Na shledanou příště při dalším veřejném slyšení.

Pro poslance a poslankyně, prosím, jenom zítra pokračujeme v 16.00 hodin veřejné slyšení v Konírně, je to k omezení pracovat o svátcích. V 16.00 hodin v Konírně zítra pokračujeme.